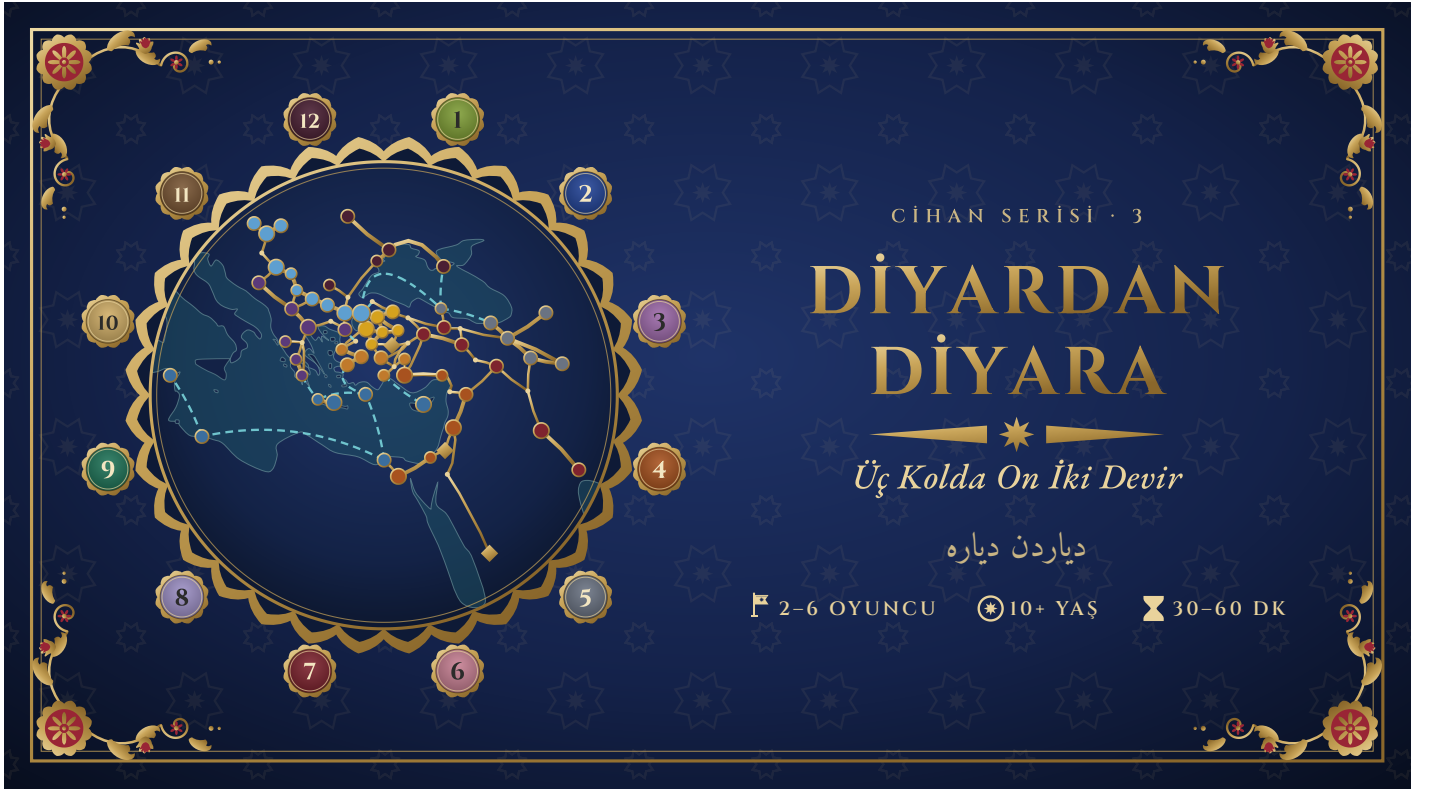

EVDE BAS, OYNA · RENKLİ SET

Bu set evde yazıcıda basılıp kesilerek oynanmak için hazırlandı. Dosyaların çoğu A4'tür; harita ister 4 A4 sayfasına bölünmüş, ister tek A3 olarak basılır; kurallar ayrıca ekranda okumak için A5 dosyadır.

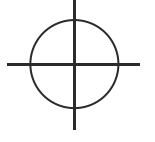
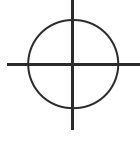
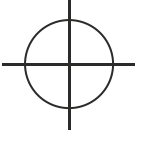
DOSYA	NE	NASIL BASILIR
00-baski-rehberi.pdf	Bu sayfa ve çift yüz hizalama sınaması	A4 · 3 sayfa (2-3 çift yüz)
01-harita-4xA4.pdf	Harita, 4 A4'e bölünmüş (A2'nin %90,5'i, tamamı)	A4 yatay · 4 sayfa · tek yüz
01-harita-A3.pdf	Harita, tek A3 (%68; pullar için küçük set)	A3 yatay · 1 sayfa
02-kartlar.pdf	157 kart (12 Berat ayrıci dahil), ön ve arka yüzler sırayla	A4 · 36 sayfa · çift yüz uzun kenar
03-pullar-piyonlar.pdf	Sancak pulları (12 + 3 yedek), öncü, CP ve +60 pulları, devir pulları; piyonlar; A3 için küçük set	A4 · 3 sayfa · pullar kalın, piyonlar ince karton
04-oyuncu-paftalari.pdf	6 oyuncu paftası (A5)	A4 · 3 sayfa
05-kurallar-kitapcik.pdf	Kurallar, A5 kitapçık dizilimi	A4 yatay · 8 sayfa · çift yüz kısa kenar, ortadan katla
05-kurallar-A5.pdf	Kurallar, sıralı A5 (ekranda okumak için)	A5 · 16 sayfa
06-hizli-basvuru.pdf	Hızlı başvuru	A4 yatay · 1 sayfa
07-ilk-oyun-kurulumu.pdf	İlk oyun kurulumu ve masa düzeni	A4 yatay · 1 sayfa
08-takvim-cetveli.pdf	Takvim cetveli (Açık Defter)	A4 yatay · 1 sayfa
09-kutu-ve-deste-kutulari.pdf	Kutu kapağı ve iki deste kutusu (59 Berat + 12 ayrıci; 86 kart)	A4 · 3 sayfa · 200-250 g kâğıt
10-ogretmen-sayfasi.pdf	Öğretmen sayfası (devir soruları, cevaplar) ve fotokopi sayfası	A4 · 2 sayfa

YAZICI AYARLARI

- ◆ Gerçek boyut / %100 (sayfaya sığdırma kapalı). Kesim işaretleri ancak böyle 63 × 88 mm verir.
- ◆ Kartlar çift yüz, uzun kenardan çevirerek. Önce hizalama sınamasını basın.
- ◆ Kâğıt: kartlar 250-300 g/m² mat kuşe ya da bristol; harita 160-200 g/m² (mukavvaya yapıştırılabilir); pullar kalın karton üstüne; piyonlar ve deste kutuları 200-250 g kâğıt.
- ◆ Kartları kartona yapıştırdıysanız desteler kalınlaşır: deste kutuları dar gelir, desteleri lastikle ya da kendi kutunuzda saklayın.

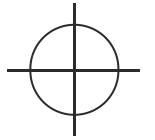
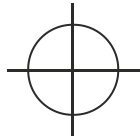
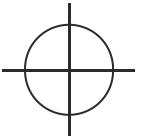
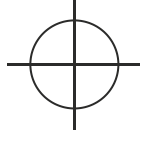
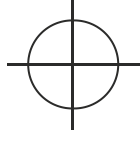
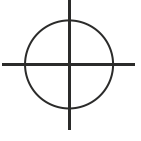
KESİM VE BİRLEŞTİRME

- ◆ Kartlar arasında 3 mm pay vardır: her kartı kendi kesim çizgisinden ayrı kesin (her kenarda 1,5 mm taşma var).
- ◆ Harita: her sayfada sağ ve alt kenardaki gölgeli şerit **yapıştırma payıdır**; komşu sayfanın kenarını kesip bu şeridin üstüne, hiza artılarını çakıştırarak yapıştırın.
- ◆ A3 haritada pullar için pullar dosyasının 3. sayfasındaki **küçük seti** kullanın.

ÇİFT YÜZ HİZALAMA SINAMASI · ÖN YÜZ

Bu sayfayı çift yüz, uzun kenardan çevirerek basın ve ışığa tutun. Ön ve arka yüzdeki artılar üst üste gelmeli.
Kayma 1,5 mm'den azsa kartlar sorunsuz olur; fazlaysa yazıcının “çift yüz hizalama” ayarını kullanın ya da kartları tek yüz basıp arkalarını ayrı yapıştırın.

ÇİFT YÜZ HİZALAMA SINAMASI · ARKA YÜZ

Bu sayfayı çift yüz, uzun kenardan çevirerek basın ve ışığa tutun. Ön ve arka yüzdeki artılar üst üste gelmeli.
Kayma 1,5 mm'den azsa kartlar sorunsuz olur; fazlaysa yazıcının “çift yüz hizalama” ayarını kullanın ya da kartları tek yüz basıp arkalarını ayrı yapıştırın.

CİHAN SERİSİ · 3

DİYARDAN DİYARA

Üç Kolda On İki Devir

دیاردن دیاره

TAKVİM

تقویم
devir işaretçisi burada ilerler

OSMAN GAZİ

1299–1324

*Herkes Söğüt'ten çıkar
İstanbul ve denizler kapalı*

1

ORHAN GAZİ

1324–1362

Çanakkale geçidi açılır

2

I. MURAD
(HÜDÂVENDİGÂR)

1362–1389

İade şebirleri: ilk katılış

3

I. BAYEZİD
(YILDIRIM)

1389–1402

*Devir sonu: Ankara 1402
İade sancakları kalkar*

4

FETRET DEVRİ ·
I. MEHMED (ÇELEBİ)

1402–1421

Fetret: Sivas ve Manisa

5

II. MURAD

1421–1451

Kütahya, İzmir, Selanik

6

CİHAN PUANI

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49
50	51	52	53	54	55	56	57	58	59

60'ı geçince işaretçiyi 0'dan yürütmeye devam et; altına +60 pulunu koy.

KOLLAR VE İŞARETLER

- Uç Yurdu
- Beylikler Yolu
- Anadolu Sağ Kol
- Anadolu Orta Kol
- Anadolu Sol Kol
- Rumeli Orta Kol
- Rumeli Sol Kol
- Rumeli Sağ Kol
- Akdeniz Yolları
- Şehir - sayı: CP
- 1402'de beyliğine döner
- Menzil durağı
- Ara menzil (1 adım)
- Tâli yol
- Deniz yolu - açıldığı devir
- Şeref: Kudüs, Haremeyn

Replik yanında her kolun simgesi ve çizgi deseni de vardır.

7 İKİ SEFER	II. MEHMED (FÂTİH) 1451–1481 <i>İstanbul ve Karadeniz yolları açılır</i>
8	II. BAYEZİD 1481–1512 <i>Kili ve Akkirman</i>
9	I. SELİM (YAVUZ) 1512–1520 <i>Kudüs ve Haremeyn: Hizmet İskenderiye–Rodos yolu</i>
10 İKİ SEFER	I. SÜLEYMAN (KANÜNİ) 1520–1566 <i>Menzilbâne: her kart +2 Akdeniz yolları açılır</i>
11	II. SELİM · III. MURAD 1566–1595 <i>Antalya–Kıbrıs yolu</i>
12	III. MEHMED – IV. MEHMED 1595–1683 <i>Girit yolları 1683: oyun biter</i>

← *Viyana yönü*
1683 kuşatması: oyun biter

DIYARDAN DIYARA

CİHAN SERİSİ · 3

Üç Kolda On İki Devir

دياردن دياره

CİHAN PUANI

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49
50	51	52	53	54	55	56	57	58	59

60'ı geçince işaretçiyi 0'dan yürütmeye devam et; altına +60 pulunu koy.

KOLLAR VE İŞARETLER

- Uç Yurdu
- Beylikler Yolu
- Anadolu Sağ Kol
- Anadolu Orta Kol
- Anadolu Sol Kol
- Rumeli Orta Kol
- Rumeli Sol Kol
- Rumeli Sağ Kol
- Akdeniz Yolları
- Şehir · sayı: CP
- 1402'de beyliğine döner
- Menzil durağı
- Ara menzil (1 adım)
- Tali yol
- Deniz yolu · açıldığı devir
- Şeref: Kudüs, Haremeyn

Renk yanında bir kolun simgesi ve çiğni deseni de vardır.

TAKVİM

devir işaretçisi burada ilerler

1	OSMAN GAZİ 1299–1324 <i>Herkes Söğüt'ten çıkar İstanbul ve denizler kapalı</i>
2	ORHAN GAZİ 1324–1362 <i>Çanakkale geçidi açılır</i>
3	I. MURAD (HÜDAVENDİGAR) 1362–1389 <i>Lade şebirleri: ilk katılış</i>
4	I. BAYEZİD (YILDIRIM) 1389–1402 <i>Devir sonu: Ankara 1402 Lade sancakları kalkar</i>
5	FETRET DEVRİ · I. MEHMED (ÇELEBİ) 1402–1421 <i>Fetret: Sivas ve Manisa</i>
6	II. MURAD 1421–1451 <i>Kütahya, İzmir, Selanik</i>
7	II. MEHMED (FÂTİH) 1451–1481 <i>İstanbul ve Karadeniz yolları açılır</i>
8	II. BAYEZİD 1481–1512 <i>Kili ve Akkırman</i>
9	I. SELİM (YAVUZ) 1512–1520 <i>Kudüs ve Haremeyn: Hizmet İskenderiye–Rodos yolu</i>
10	I. SÜLEYMAN (KANÜNİ) 1520–1566 <i>Menzilhane: her kart +2 Akdeniz yolları açılır</i>
11	II. SELİM · III. MURAD 1566–1595 <i>Antalya–Kıbrıs yolu</i>
12	III. MEHMED – IV. MEHMED 1595–1683 <i>Girit yolları 1683: oyun biter</i>

1

DEVİR 1
OSMAN GAZİ
1299–1324

FERMAN

Kuruluş. Herkes Söğüt'ten yola çıkar. İstanbul ve bütün deniz yolları kapalıdır.

AÇILAN ŞEHİRLER · CP

1 Bilecik	1 Yenişehir
1 İnegöl	

- ◆ Herkes Söğüt'ten çıkar
- ◆ İstanbul ve deniz yolları kapalı

2

DEVİR 2
ORHAN GAZİ
1324–1362

FERMAN

Rumeli'ye geçiş: Lapseki–Gelibolu (Çanakkale geçidi) deniz yolu açılır.

AÇILAN ŞEHİRLER · CP

2 Ankara	1 Balıkesir
3 Bursa	2 Gelibolu
2 İzmit	2 İznik

- ◆ Çanakkale geçidi açılır

3

DEVİR 3
I. MURAD
(HÜDÂVENDİGÂR)
1362–1389

FERMAN

Rumeli'de uç kolları ilerler. ☞ işaretli şehirlerin “ilk katılışı” başlar (Kütahya, Akşehir, Selanik).

AÇILAN ŞEHİRLER · CP

3 Edirne	2 Filibe
1 Niş	2 Sofya
1 Akşehir ☞ ilk	1 Kütahya ☞ ilk
1 Selanik ☞ ilk	

- ◆ İade şehirlerinin ilk katılışı

4

DEVİR 4
I. BAYEZİD
(YILDIRIM)
1389–1402

FERMAN

Devir sonu: ANKARA SAVAŞI (28 Temmuz 1402). ☞ işaretli şehirlerdeki bütün sancaklar kalkar; kazanılan CP kalır. Bu şehirler kesin katılış devirlerinde yeniden açılır.

AÇILAN ŞEHİRLER · CP

2 Amasya	1 Antalya
1 Niğbolu	2 Üsküp
1 Konya ☞ ilk	1 Manisa ☞ ilk
1 Sivas ☞ ilk	1 İzmir ☞ ilk

- ◆ Devir sonu: Ankara 1402
- ◆ İade şehirlerinin sancağı kalkar

5

DEVİR 5
FETRET DEVİRİ ·
I. MEHMED
(ÇELEBİ)
1402–1421

FERMAN

Fetret. Yeni şehir açılmaz; yalnız Ankara'dan sonra beyliklerine dönen iki ☞ şehir yeniden açılır: Sivas ve Manisa.

AÇILAN ŞEHİRLER · CP

2 Manisa ☞ kesin	2 Sivas ☞ kesin

- ◆ Fetret: yalnız iki iade şehri

6

DEVİR 6
II. MURAD
1421–1451

FERMAN

Toparlanma: Kütahya (vasiyet), İzmir ve Selanik kesin olarak katılır.

AÇILAN ŞEHİRLER · CP

1 Yanya	2 Kütahya ☞ kesin
3 Selanik ☞ kesin	2 İzmir ☞ kesin

- ◆ Üç iade şehri kesin katılır

7

DEVİR 7
II. MEHMED (FÂTİH)
1451–1481

İKİ SEFER

FERMAN

İstanbul açılır. Üsküdar–İstanbul geçidi ve Karadeniz deniz yolları açılır. Bu devirde İKİ sefer yapılır (Kısa Sefer ve Ders modlarında tek).

AÇILAN ŞEHİRLER · CP

2 Kefe	1 Mezistre
2 Saraybosna	1 Semendire
1 Sinop	2 Trabzon
4 İstanbul	1 Akşehir ☞ kesin
3 Konya ☞ kesin	

- ◆ İstanbul ve Karadeniz yolları

8

DEVİR 8
II. BAYEZİD
1481–1512

FERMAN

Karadeniz'in kuzeybatı kıyısı: Kili ve Akkirman.

AÇILAN ŞEHİRLER · CP

2 Akkirman	1 Kili
1 İnebahtı	

- ◆ Karadeniz'in kuzeybatı kıyısı

9

DEVİR 9
I. SELİM (YAVUZ)
1512–1520

FERMAN

Kudüs ve Haremeyn hizmete açılır. İskenderiye–Rodos deniz yolu açılır.

AÇILAN ŞEHİRLER · CP

1 Adana	2 Diyarbakır
2 Erzurum	1 Gazze
2 Halep	3 Kahire
2 İskenderiye	3 Şam

- ◆ Kudüs ve Haremeyn: Hizmet
- ◆ İskenderiye–Rodos yolu

DEVİR 10
I. SÜLEYMAN (KANÜNİ)
1520–1566 **İKİ SEFER**

FERMAN
MENZİLHÂNE: bu devirden itibaren her Yol kartı +2 menzil yürütür. Akdeniz ve Kuzey Afrika deniz yolları açılır. Bu devirde İKİ sefer yapılır (Kısa Sefer ve Ders modlarında tek).

AÇILAN ŞEHİRLER · CP

2 Basra	3 Bağdat
3 Belgrad	3 Budin
2 Rodos	2 Trablusgarp
2 Van	

◆ *Menzilhâne: her kart +2*
◆ *Akdeniz yolları*

DEVİR 11
II. SELİM · III. MURAD
1566–1595

FERMAN
Antalya–Kıbrıs deniz yolu açılır.

AÇILAN ŞEHİRLER · CP

3 Kıbrıs	2 Tebriz
2 Tiflis	2 Tunus

◆ *Antalya–Kıbrıs yolu*

DEVİR 12
III. MEHMED – IV. MEHMED
1595–1683

FERMAN
Girit deniz yolları (Rodos–Hanya, Mezistre–Hanya) açılır. Devir sonu: 1683 II. Viyana kuşatması — oyun biter.

AÇILAN ŞEHİRLER · CP

2 Eğri	1 Hanya
2 Kamanıçe	3 Kandiye
2 Uyvar	

◆ *Girit yolları*
◆ *Devir sonu 1683: oyun biter*

DEVİR 1
BERAT AYRACI

1

OSMAN GAZİ
1299–1324
3 Berat

برات
BERAT AYRACI
DEVİR 1

DEVİR 2
BERAT AYRACI

2

ORHAN GAZİ
1324–1362
6 Berat

برات
BERAT AYRACI
DEVİR 2

DEVİR 3
BERAT AYRACI

3

I. MURAD (HÜDÂVENDİGÂR)
1362–1389
7 Berat

برات
BERAT AYRACI
DEVİR 3

DEVİR 4
BERAT AYRACI

4

I. BAYEZİD (YILDIRIM)
1389–1402
8 Berat

برات
BERAT AYRACI
DEVİR 4

DEVİR 5
BERAT AYRACI

5

FETRET DEVRİ · I. MEHMED (ÇELEBİ)
1402–1421
0 Berat · 2 iade şehri yeniden açılır

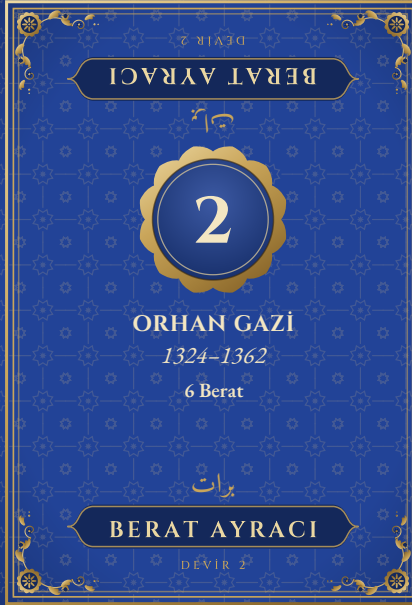
برات
BERAT AYRACI
DEVİR 5

DEVİR 6
BERAT AYRACI

6

II. MURAD
1421–1451
1 Berat · 3 iade şehri yeniden açılır

برات
BERAT AYRACI
DEVİR 6

DEVİR AKIŞI
Oyuncu yardımı · Lâl

- DEVİR KARTI**
Kartı aç, fermanı oku; bu devrin Berat bölümünü aç.
- GİZLİ SEÇİM**
Herkes bir Yol kartını kapalı seçer; birlikte açılır.
- SIRA**
Küçük sayı önce (Kışlak o). Eşitlikte az CP'li, sonra devir başından saat yönü.
- YÜRÜ, TEK EYLEM**
Kart değeri kadar menzile kadar yürü; sonra tek eylem (arka yüz).
- DEVİR SONU**
Sancaksız açık şehir Devlet'e · 4. devir sonu
Ankara: iade sancakları kalkar · pazar kayar · devir başı pulu sağa (5 kişide sola) · devir işaretçisi ilerler.

1683'te, 12. devrin sonunda en çok CP'si olan kazanır.

DEVİR AKIŞI
Oyuncu yardımı · Kobalt

- DEVİR KARTI**
Kartı aç, fermanı oku; bu devrin Berat bölümünü aç.
- GİZLİ SEÇİM**
Herkes bir Yol kartını kapalı seçer; birlikte açılır.
- SIRA**
Küçük sayı önce (Kışlak o). Eşitlikte az CP'li, sonra devir başından saat yönü.
- YÜRÜ, TEK EYLEM**
Kart değeri kadar menzile kadar yürü; sonra tek eylem (arka yüz).
- DEVİR SONU**
Sancaksız açık şehir Devlet'e · 4. devir sonu
Ankara: iade sancakları kalkar · pazar kayar · devir başı pulu sağa (5 kişide sola) · devir işaretçisi ilerler.

1683'te, 12. devrin sonunda en çok CP'si olan kazanır.

DEVİR AKIŞI
Oyuncu yardımı · Zümrüt

- DEVİR KARTI**
Kartı aç, fermanı oku; bu devrin Berat bölümünü aç.
- GİZLİ SEÇİM**
Herkes bir Yol kartını kapalı seçer; birlikte açılır.
- SIRA**
Küçük sayı önce (Kışlak o). Eşitlikte az CP'li, sonra devir başından saat yönü.
- YÜRÜ, TEK EYLEM**
Kart değeri kadar menzile kadar yürü; sonra tek eylem (arka yüz).
- DEVİR SONU**
Sancaksız açık şehir Devlet'e · 4. devir sonu
Ankara: iade sancakları kalkar · pazar kayar · devir başı pulu sağa (5 kişide sola) · devir işaretçisi ilerler.

1683'te, 12. devrin sonunda en çok CP'si olan kazanır.

BERAT AYRACI

برات

9

I. SELİM (YAVUZ)
1512-1520
8 Berat

برات

BERAT AYRACI

DEVİR 9

BERAT AYRACI

برات

8

II. BAYEZİD
1481-1512
3 Berat

برات

BERAT AYRACI

DEVİR 8

BERAT AYRACI

برات

7

II. MEHMED (FÂTİH)
1451-1481
7 Berat - 2 iade şehri yeniden açılır

برات

BERAT AYRACI

DEVİR 7

BERAT AYRACI

برات

12

III. MEHMED - IV. MEHMED
1595-1683
5 Berat

برات

BERAT AYRACI

DEVİR 12

BERAT AYRACI

برات

11

II. SELİM - III. MURAD
1566-1595
4 Berat

برات

BERAT AYRACI

DEVİR 11

BERAT AYRACI

برات

10

I. SÜLEYMAN (KANÛNÎ)
1520-1566
7 Berat

برات

BERAT AYRACI

DEVİR 10

TEK EYLEM
yürüdükten sonra birini seç

FETİH
Açık, sancaksız şehirde dur. Önce yılı söyle: kabul aralığındaysa Mühür +1 CP. Sancağı koy, Berat'ı al.

İMAR
Osmanlı şehrinde, devri gelmişse Eser'in şehrinde dur. Yol 2, İlim ve Hayır 3 CP; kendi devrinde +1. Külliye: +2.

HİZMET
9. devirden: Kudüs +2, Haremeyn +2 (Surre: İstanbul ya da Şam). Birer kez.

HAZIRLIK
1 Eser al ya da öncünü 2 menzile kadar gönder.

ÖNCÜ FETHİ
Öncünün şehri açılınca, nerede olursan ol, fethet.

Oyun sonu: kolda en çok sancak 2 CP, ikinci 1 CP - her İlim eseri +1 CP.

TEK EYLEM
yürüdükten sonra birini seç

FETİH
Açık, sancaksız şehirde dur. Önce yılı söyle: kabul aralığındaysa Mühür +1 CP. Sancağı koy, Berat'ı al.

İMAR
Osmanlı şehrinde, devri gelmişse Eser'in şehrinde dur. Yol 2, İlim ve Hayır 3 CP; kendi devrinde +1. Külliye: +2.

HİZMET
9. devirden: Kudüs +2, Haremeyn +2 (Surre: İstanbul ya da Şam). Birer kez.

HAZIRLIK
1 Eser al ya da öncünü 2 menzile kadar gönder.

ÖNCÜ FETHİ
Öncünün şehri açılınca, nerede olursan ol, fethet.

Oyun sonu: kolda en çok sancak 2 CP, ikinci 1 CP - her İlim eseri +1 CP.

TEK EYLEM
yürüdükten sonra birini seç

FETİH
Açık, sancaksız şehirde dur. Önce yılı söyle: kabul aralığındaysa Mühür +1 CP. Sancağı koy, Berat'ı al.

İMAR
Osmanlı şehrinde, devri gelmişse Eser'in şehrinde dur. Yol 2, İlim ve Hayır 3 CP; kendi devrinde +1. Külliye: +2.

HİZMET
9. devirden: Kudüs +2, Haremeyn +2 (Surre: İstanbul ya da Şam). Birer kez.

HAZIRLIK
1 Eser al ya da öncünü 2 menzile kadar gönder.

ÖNCÜ FETHİ
Öncünün şehri açılınca, nerede olursan ol, fethet.

Oyun sonu: kolda en çok sancak 2 CP, ikinci 1 CP - her İlim eseri +1 CP.

DEVİR AKIŞI

Oyuncu yardımı · Altın

- DEVİR KARTI**
Kartı aç, fermanı oku; bu devrin Berat bölümünü aç.
- GİZLİ SEÇİM**
Herkes bir Yol kartını kapalı seçer; birlikte açılır.
- SIRA**
Küçük sayı önce (Kışlak o). Eşitlikte az CP'li, sonra devir başından saat yönü.
- YÜRÜ, TEK EYLEM**
Kart değeri kadar menzile kadar yürü; sonra tek eylem (arka yüz).
- DEVİR SONU**
Sancaksız açık şehir Devlet'e · 4. devir sonu
Ankara: iade sancakları kalkar · pazar kayar · devir başı pulu sağa (5 kişide sola) · devir işaretçisi ilerler.

1683'te, 12. devrin sonunda en çok CP'si olan kazanır.

DEVİR AKIŞI

Oyuncu yardımı · Ak

- DEVİR KARTI**
Kartı aç, fermanı oku; bu devrin Berat bölümünü aç.
- GİZLİ SEÇİM**
Herkes bir Yol kartını kapalı seçer; birlikte açılır.
- SIRA**
Küçük sayı önce (Kışlak o). Eşitlikte az CP'li, sonra devir başından saat yönü.
- YÜRÜ, TEK EYLEM**
Kart değeri kadar menzile kadar yürü; sonra tek eylem (arka yüz).
- DEVİR SONU**
Sancaksız açık şehir Devlet'e · 4. devir sonu
Ankara: iade sancakları kalkar · pazar kayar · devir başı pulu sağa (5 kişide sola) · devir işaretçisi ilerler.

1683'te, 12. devrin sonunda en çok CP'si olan kazanır.

DEVİR AKIŞI

Oyuncu yardımı · Kara

- DEVİR KARTI**
Kartı aç, fermanı oku; bu devrin Berat bölümünü aç.
- GİZLİ SEÇİM**
Herkes bir Yol kartını kapalı seçer; birlikte açılır.
- SIRA**
Küçük sayı önce (Kışlak o). Eşitlikte az CP'li, sonra devir başından saat yönü.
- YÜRÜ, TEK EYLEM**
Kart değeri kadar menzile kadar yürü; sonra tek eylem (arka yüz).
- DEVİR SONU**
Sancaksız açık şehir Devlet'e · 4. devir sonu
Ankara: iade sancakları kalkar · pazar kayar · devir başı pulu sağa (5 kişide sola) · devir işaretçisi ilerler.

1683'te, 12. devrin sonunda en çok CP'si olan kazanır.

1

LÂL · HİLÂL

1 MENZİL

1 menzile kadar yürü. Küçük sayı önce oynar.

Yol eseri +1 (en çok +2) ·
10. devirden Menzilhâne +2

Menzil: ulak ve yolcuların konaklayıp at değiştirdiği durak. Menziller eşit aralıklı değildi; coğrafyaya ve güvenliğe göre kurulurdu.
TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)

2

LÂL · HİLÂL

2 MENZİL

2 menzile kadar yürü. Küçük sayı önce oynar.

Yol eseri +1 (en çok +2) ·
10. devirden Menzilhâne +2

Bütün yolların merkezi İstanbul'du; yollar Anadolu ve Rumeli yönünde üçer ana kola ayrılırdı.
TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)

3

LÂL · HİLÂL

3 MENZİL

3 menzile kadar yürü.

Küçük sayı önce oynar.

Yol eseri +1 (en çok +2) ·
10. devirden Menzilhâne +2

Ana kollar birbirine tâli yollarla bağlanırdı.
TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)

4

LÂL · HİLÂL

4 MENZİL

4 menzile kadar yürü.

Küçük sayı önce oynar.

Yol eseri +1 (en çok +2) ·
10. devirden Menzilhâne +2

Menzil yeri seçilirken ordunun dinlenmesi ve iâşenin kolay ulaşması da gözetilirdi.
TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)

5

LÂL · HİLÂL

5 MENZİL

5 menzile kadar yürü. Küçük sayı önce oynar.

Yol eseri +1 (en çok +2) ·
10. devirden Menzilhâne +2

1539'da Veziriazam Lutfi Paşa menzil sistemini yeniden düzenledi; menzillere göre baskından menzili atandı.
TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)

LÂL · HİLÂL

KIŞLAK

sırası: 0 · yürümez

Kullandığın Yol kartlarını eline geri al. Yürümezsin; sıran en başta gelir. Bu seferde yine bir eylem yaparsın.

Kışlak: ordunun ya da göçerlerin kışı geçirdiği yer. Elindeki bütün Yol kartları tükenince Kışlak oynamak zorundasın.

TEK EYLEM

yürüdükten sonra birini seç

FETİH

Açık, sancaksız şehirde dur. Önce yılı söyle: kabul aralığındaysa Mühür +1 CP. Sancağı koy, Berat'ı al.

İMAR

Osmanlı şehrinde, devri gelmişse Eser'in şehrinde dur. Yol 2, İlim ve Hayır 3 CP; kendi devrinde +1. Külliye: +2.

HİZMET

9. devirden: Kudüs +2, Haremeyn +2 (Surre: İstanbul ya da Şam). Birer kez.

HAZIRLIK

1 Eser al ya da öncünü 2 menzile kadar gönder.

ÖNCÜ FETHİ

Öncünün şehri açılınca, nerede olursan ol, fethet.

Oyun sonu: kolda en çok sancak 2 CP, ikinci 1 CP · her İlim eseri +1 CP.

TEK EYLEM

yürüdükten sonra birini seç

FETİH

Açık, sancaksız şehirde dur. Önce yılı söyle: kabul aralığındaysa Mühür +1 CP. Sancağı koy, Berat'ı al.

İMAR

Osmanlı şehrinde, devri gelmişse Eser'in şehrinde dur. Yol 2, İlim ve Hayır 3 CP; kendi devrinde +1. Külliye: +2.

HİZMET

9. devirden: Kudüs +2, Haremeyn +2 (Surre: İstanbul ya da Şam). Birer kez.

HAZIRLIK

1 Eser al ya da öncünü 2 menzile kadar gönder.

ÖNCÜ FETHİ

Öncünün şehri açılınca, nerede olursan ol, fethet.

Oyun sonu: kolda en çok sancak 2 CP, ikinci 1 CP · her İlim eseri +1 CP.

TEK EYLEM

yürüdükten sonra birini seç

FETİH

Açık, sancaksız şehirde dur. Önce yılı söyle: kabul aralığındaysa Mühür +1 CP. Sancağı koy, Berat'ı al.

İMAR

Osmanlı şehrinde, devri gelmişse Eser'in şehrinde dur. Yol 2, İlim ve Hayır 3 CP; kendi devrinde +1. Külliye: +2.

HİZMET

9. devirden: Kudüs +2, Haremeyn +2 (Surre: İstanbul ya da Şam). Birer kez.

HAZIRLIK

1 Eser al ya da öncünü 2 menzile kadar gönder.

ÖNCÜ FETHİ

Öncünün şehri açılınca, nerede olursan ol, fethet.

Oyun sonu: kolda en çok sancak 2 CP, ikinci 1 CP · her İlim eseri +1 CP.

YOL

يول

YOL

TAL · DIYARDAN · DIYARA

YOL

يول

YOL

TAL · DIYARDAN · DIYARA

YOL

يول

YOL

TAL · DIYARDAN · DIYARA

YOL

يول

YOL

TAL · DIYARDAN · DIYARA

YOL

يول

YOL

TAL · DIYARDAN · DIYARA

YOL

يول

YOL

TAL · DIYARDAN · DIYARA

1 KOBALT · LÂLE

1

1 MENZİL

● ○ ○ ○ ○

1 menzile kadar yürü. Küçük sayı önce oynar.

Yol eseri +1 (en çok +2) ·
10. devirden Menzilhâne +2

Menzil: ulak ve yolcuların konaklayıp at değiştirdiği durak. Menziller eşit aralıklı değildi; coğrafyaya ve güvenliğe göre kurulurdu.
TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)

1

2 KOBALT · LÂLE

2

2 MENZİL

● ● ○ ○ ○

2 menzile kadar yürü. Küçük sayı önce oynar.

Yol eseri +1 (en çok +2) ·
10. devirden Menzilhâne +2

Bütün yolların merkezi İstanbul'du; yollar Anadolu ve Rumeli yönünde üçer ana kola ayrıldı.
TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)

2

3 KOBALT · LÂLE

3

3 MENZİL

● ● ● ○ ○

3 menzile kadar yürü. Küçük sayı önce oynar.

Yol eseri +1 (en çok +2) ·
10. devirden Menzilhâne +2

Ana kollar birbirine tâli yollarla bağlanırdı.
TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)

3

4 KOBALT · LÂLE

4

4 MENZİL

● ● ● ● ○

4 menzile kadar yürü. Küçük sayı önce oynar.

Yol eseri +1 (en çok +2) ·
10. devirden Menzilhâne +2

Menzil yeri seçilirken ordunun dinlenmesi ve iaşenin kolay ulaşması da gözetilirdi.
TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)

4

5 KOBALT · LÂLE

5

5 MENZİL

● ● ● ● ●

5 menzile kadar yürü. Küçük sayı önce oynar.

Yol eseri +1 (en çok +2) ·
10. devirden Menzilhâne +2

1539'da Veziriazam Lutfi Paşa menzil sistemini yeniden düzenledi; menzillere göre balkından menzilci atandı.
TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)

5

KOBALT · LÂLE

KIŞLAK

sırası: 0 · yürümez

Kullandığın Yol kartlarını eline geri al. Yürümezsın; sıran en başta gelir. Bu seferde yine bir eylem yaparsın.

Kışlak: ordunun ya da göçerlerin kışı geçirdiği yer. Elindeki bütün Yol kartları tükenince Kışlak oynamak zorundasın.

6

1 ZÜMRÜT · DAMLA

1

1 MENZİL

● ○ ○ ○ ○

1 menzile kadar yürü. Küçük sayı önce oynar.

Yol eseri +1 (en çok +2) ·
10. devirden Menzilhâne +2

Menzil: ulak ve yolcuların konaklayıp at değiştirdiği durak. Menziller eşit aralıklı değildi; coğrafyaya ve güvenliğe göre kurulurdu.
TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)

1

2 ZÜMRÜT · DAMLA

2

2 MENZİL

● ● ○ ○ ○

2 menzile kadar yürü. Küçük sayı önce oynar.

Yol eseri +1 (en çok +2) ·
10. devirden Menzilhâne +2

Bütün yolların merkezi İstanbul'du; yollar Anadolu ve Rumeli yönünde üçer ana kola ayrıldı.
TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)

2

3 ZÜMRÜT · DAMLA

3

3 MENZİL

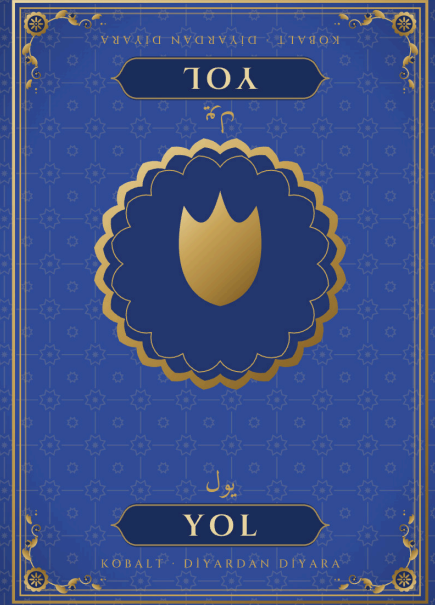
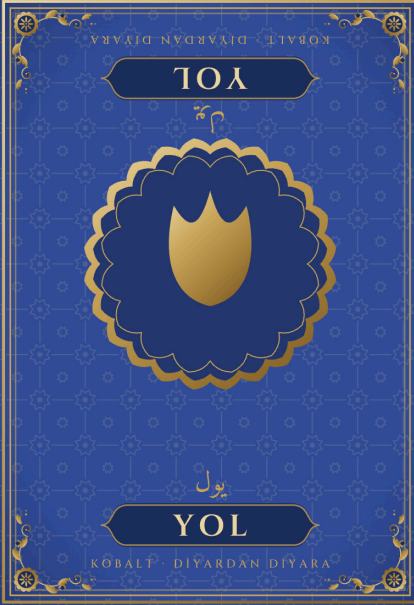
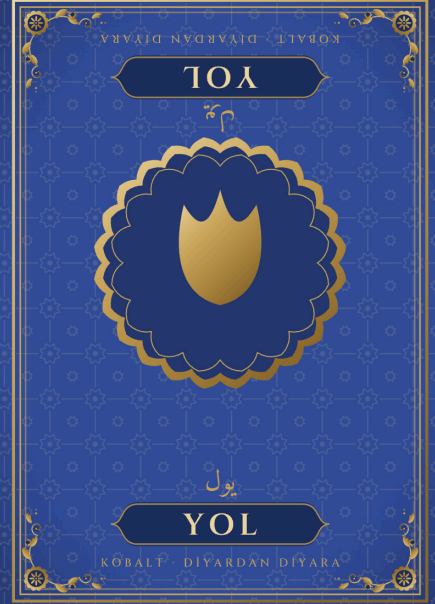
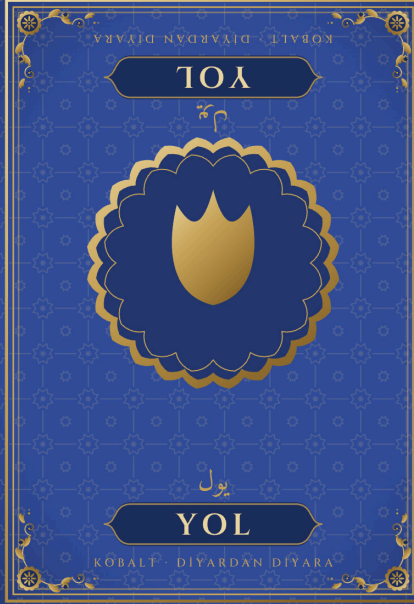
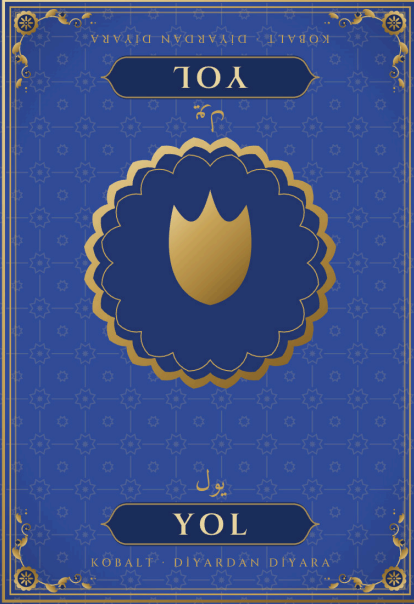
● ● ● ○ ○

3 menzile kadar yürü. Küçük sayı önce oynar.

Yol eseri +1 (en çok +2) ·
10. devirden Menzilhâne +2

Ana kollar birbirine tâli yollarla bağlanırdı.
TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)

3

4

ZÜMRÜT · DAMLA

4

4 MENZİL

4 menzile kadar yürü.

Küçük sayı önce oynar.

Yol eseri +1 (en çok +2) ·

10. devirden Menzilhâne +2

Menzil yeri seçilirken ordunun dinlenmesi
ve iâşenin kolay ulaşması da gözetilirdi.

TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)

5

ZÜMRÜT · DAMLA

5

5 MENZİL

5 menzile kadar yürü. Küçük sayı önce oynar.

Yol eseri +1 (en çok +2) ·

10. devirden Menzilhâne +2

1539'da Veziriazam Lutfi Paşa menzil
sistemini yeniden düzenledi; menzillere
gevre halkından menzilci atandı.

TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)

ZÜMRÜT · DAMLA

KIŞLAK

sırası: 0 · yürümez

Kullandığın Yol kartlarını eline geri
al. Yürümezsın; sıran en başta gelir.
Bu seferde yine bir eylem yaparsın.

Kışlak: ordunun ya da göçerlerin kışı
geçirdiği yer. Elindeki bütün Yol kartları
tükenince Kışlak oynamak zorundasın.

1

ALTIN · YILDIZ

1

1 MENZİL

1 menzile kadar yürü. Küçük sayı önce oynar.

Yol eseri +1 (en çok +2) ·

10. devirden Menzilhâne +2

Menzil: ulak ve yolcuların konaklayıp at
değiştirdiği durak. Menziller eşit aralıklı
değildi; coğrafyaya ve güvenliğe göre kurulurdu.

TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)

2

ALTIN · YILDIZ

2

2 MENZİL

2 menzile kadar yürü. Küçük sayı önce oynar.

Yol eseri +1 (en çok +2) ·

10. devirden Menzilhâne +2

Bütün yolların merkezi İstanbul'du;
yollar Anadolu ve Rumeli
yönünde üçer ana kola ayrılırdı.

TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)

3

ALTIN · YILDIZ

3

3 MENZİL

3 menzile kadar yürü.

Küçük sayı önce oynar.

Yol eseri +1 (en çok +2) ·

10. devirden Menzilhâne +2

Ana kollar birbirine tâli yollarla bağlanırdı.

TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)

4

ALTIN · YILDIZ

4

4 MENZİL

4 menzile kadar yürü.

Küçük sayı önce oynar.

Yol eseri +1 (en çok +2) ·

10. devirden Menzilhâne +2

Menzil yeri seçilirken ordunun dinlenmesi
ve iâşenin kolay ulaşması da gözetilirdi.

TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)

5

ALTIN · YILDIZ

5

5 MENZİL

5 menzile kadar yürü. Küçük sayı önce oynar.

Yol eseri +1 (en çok +2) ·

10. devirden Menzilhâne +2

1539'da Veziriazam Lutfi Paşa menzil
sistemini yeniden düzenledi; menzillere
gevre halkından menzilci atandı.

TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)

ALTIN · YILDIZ

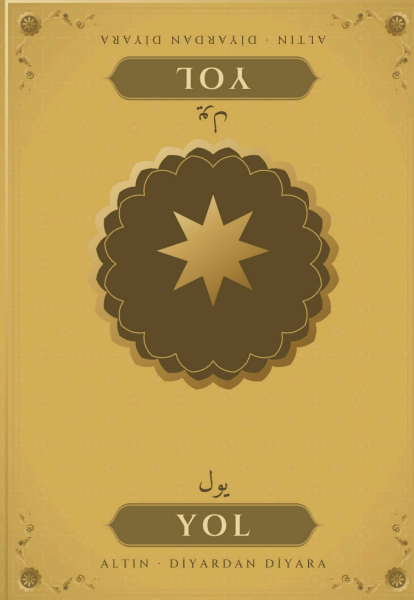
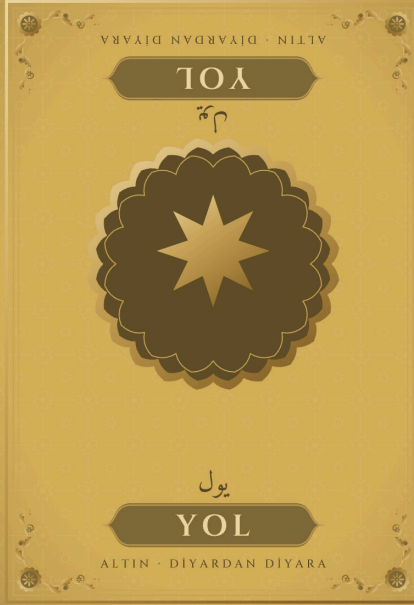
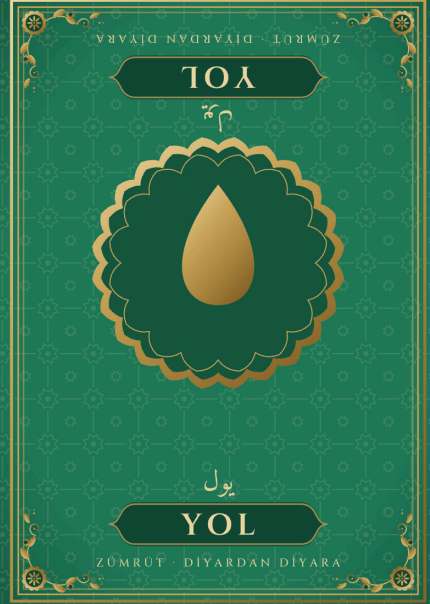
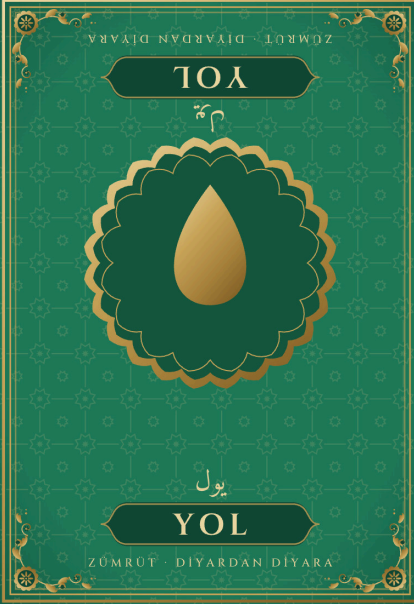
KIŞLAK

sırası: 0 · yürümez

Kullandığın Yol kartlarını eline geri
al. Yürümezsın; sıran en başta gelir.
Bu seferde yine bir eylem yaparsın.

Kışlak: ordunun ya da göçerlerin kışı
geçirdiği yer. Elindeki bütün Yol kartları
tükenince Kışlak oynamak zorundasın.

1 AK · ÜÇ TOP

1

1 MENZİL

● ○ ○ ○ ○

1 menzile kadar yürü. Küçük sayı önce oynar.

Yol eseri +1 (en çok +2) ·
10. devirden Menzilhâne +2

Menzil: ulak ve yolcuların konaklayıp at değiştirdiği durak. Menziller eşit aralıklı değildi; coğrafyaya ve güvenliğe göre kurulurdu.
TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)

2 AK · ÜÇ TOP

2

2 MENZİL

● ● ○ ○ ○

2 menzile kadar yürü. Küçük sayı önce oynar.

Yol eseri +1 (en çok +2) ·
10. devirden Menzilhâne +2

Bütün yolların merkezi İstanbul'du; yollar Anadolu ve Rumeli yönünde üçer ana kola ayrıldı.
TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)

3 AK · ÜÇ TOP

3

3 MENZİL

● ● ● ○ ○

3 menzile kadar yürü. Küçük sayı önce oynar.

Yol eseri +1 (en çok +2) ·
10. devirden Menzilhâne +2

Ana kollar birbirine tâli yollarla bağlanırdı.
TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)

4 AK · ÜÇ TOP

4

4 MENZİL

● ● ● ● ○

4 menzile kadar yürü. Küçük sayı önce oynar.

Yol eseri +1 (en çok +2) ·
10. devirden Menzilhâne +2

Menzil yeri seçilirken ordunun dinlenmesi ve iaşenin kolay ulaşması da gözetilirdi.
TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)

5 AK · ÜÇ TOP

5

5 MENZİL

● ● ● ● ●

5 menzile kadar yürü. Küçük sayı önce oynar.

Yol eseri +1 (en çok +2) ·
10. devirden Menzilhâne +2

1539'da Veziriazam Lutfi Paşa menzil sistemini yeniden düzenledi; menzillere çevre halkından menzilci atandı.
TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)

AK · ÜÇ TOP

KIŞLAK

sırası: 0 · yürümez

Kullandığın Yol kartlarını eline geri al. Yürümezsın; sıran en başta gelir. Bu seferde yine bir eylem yaparsın.

Kışlak: ordunun ya da göçerlerin kışı geçirdiği yer. Elindeki bütün Yol kartları tükenince Kışlak oynamak zorundasın.

1 KARA · MIZRAK

1

1 MENZİL

● ○ ○ ○ ○

1 menzile kadar yürü. Küçük sayı önce oynar.

Yol eseri +1 (en çok +2) ·
10. devirden Menzilhâne +2

Menzil: ulak ve yolcuların konaklayıp at değiştirdiği durak. Menziller eşit aralıklı değildi; coğrafyaya ve güvenliğe göre kurulurdu.
TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)

2 KARA · MIZRAK

2

2 MENZİL

● ● ○ ○ ○

2 menzile kadar yürü. Küçük sayı önce oynar.

Yol eseri +1 (en çok +2) ·
10. devirden Menzilhâne +2

Bütün yolların merkezi İstanbul'du; yollar Anadolu ve Rumeli yönünde üçer ana kola ayrıldı.
TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)

3 KARA · MIZRAK

3

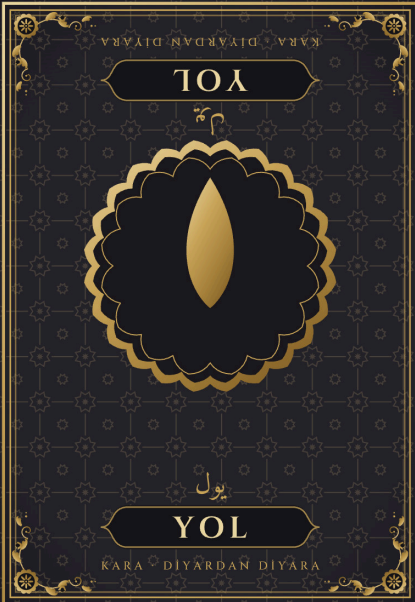
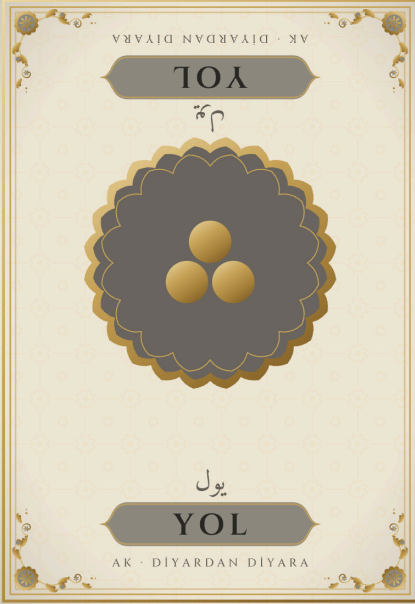
3 MENZİL

● ● ● ○ ○

3 menzile kadar yürü. Küçük sayı önce oynar.

Yol eseri +1 (en çok +2) ·
10. devirden Menzilhâne +2

Ana kollar birbirine tâli yollarla bağlanırdı.
TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)

4

KARA · MIZRAK

4 MENZİL

4 menzile kadar yürü.
Küçük sayı önce oynar.

*Yol eseri +1 (en çok +2) ·
10. devirden Menzilhâne +2*

*Menzil yeri seçilirken ordunun dinlenmesi
ve iâşenin kolay ulaşması da gözetilirdi.
TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)*

5

KARA · MIZRAK

5 MENZİL

5 menzile kadar yürü. Küçük sayı önce oynar.

*Yol eseri +1 (en çok +2) ·
10. devirden Menzilhâne +2*

*1539'da Veziriazam Lutfi Paşa menzil
sistemini yeniden düzenledi; menzillere
gevre halkından menzilci atandı.
TDV "Menzil" (Y. Halaçoğlu)*

KARA · MIZRAK

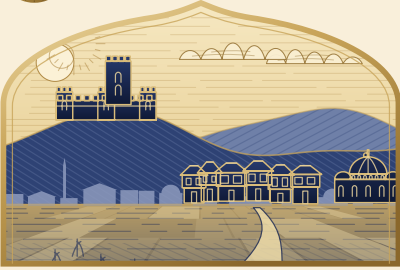

KIŞLAK

sırası: 0 · yürümez

Kullandığın Yol kartlarını eline geri
al. Yürümezsin; sıran en başta gelir.
Bu seferde yine bir eylem yaparsın.

*Kışlak: ordunun ya da göçerlerin kışı
geçirdiği yer. Elindeki bütün Yol kartları
tükenince Kışlak oynamak zorundasın.*

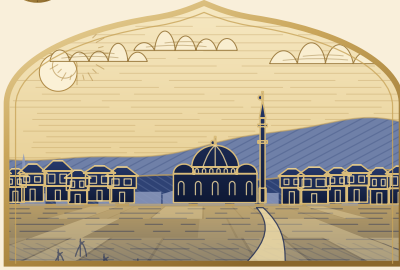
UÇ YURDU
Bitinya

BİLECİK

eski adı · Belokoma

 Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP
40,14° K · 29,98° D

UÇ YURDU
Bitinya

YENİŞEHİR

 Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP
40,26° K · 29,65° D

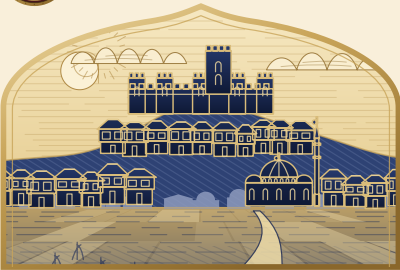
UÇ YURDU
Bitinya

İNEGÖL

eski adı · Angelokoma

 Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP
40,08° K · 29,51° D

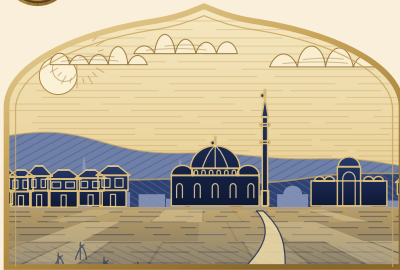
ANADOLU ORTA KOL
Bağdat yolu

ANKARA

eski adı · Ankyra

 Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP
39,93° K · 32,86° D

BEYLİKLER YOLU
Batı Anadolu

BALIKESİR

 Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP
39,65° K · 27,88° D

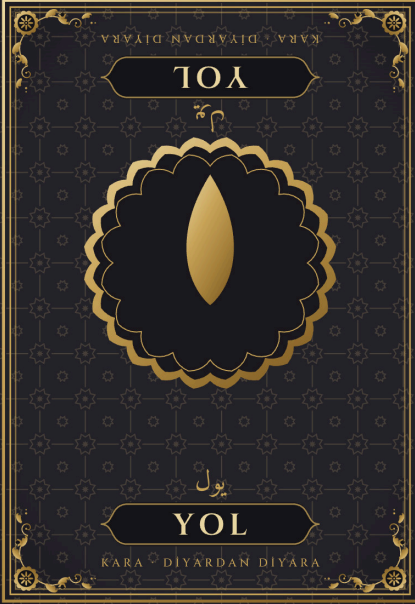
UÇ YURDU
Bitinya

BURSA

eski adı · Prusa

 Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP
40,19° K · 29,06° D

BERAT · KATILIS KAYDI
İNEGÖL

1299 civarı

1 Devir 1 · Osman Gazi

FETİH . 1 CP

Osman Gazi, 1299'da Eskişehir'den Yenişehir'e uzanan ülkesini paylaştırırken İnegöl'ü onu fetheden Turgut Alp'e yurt olarak verdi; bölge "Turgut-ili" diye anıldı.

Mühür kabul aralığı: 1285-1312
TDV "Osman I"

BERAT · KATILIS KAYDI
YENİŞEHİR

1299 civarı

1 Devir 1 · Osman Gazi

FETİH . 1 CP

Osman Gazi 1299'da Eskişehir'den Bilecik ve Yenişehir'e kadar geniş bir ülkeye sahipti. 1300'de İznik kuşatması Yenişehir'den başladı.

Mühür kabul aralığı: 1285-1312
TDV "Osman I", "İznik"

BERAT · KATILIS KAYDI
BİLECİK

1299

1 Devir 1 · Osman Gazi

FETİH . 1 CP

Bilecik tekfurunun Osman Gazi'ye hazırladığı tuzak haber alınınca Yarhisar ile birlikte bir baskınla alındı; beyliğin önemli merkezlerinden biri oldu.

Mühür kabul aralığı: 1289-1309
TDV "Bilecik"

BERAT · KATILIS KAYDI
BURSA

1326

2 Devir 2 · Orhan Gazi

TESLİM . 3 CP

On yılı aşkın bir ablukadan sonra 6 Nisan 1326'da teslim oldu. Bizanslı kumandanın gitmesine izin verildi; başdanışmanı Osmanlı hizmetine girdi. Osmanlılar'ın üç büyük merkezinden biri oldu.

Mühür kabul aralığı: 1316-1336
TDV "Bursa"

BERAT · KATILIS KAYDI
BALIKESİR

1345 ya da hemen sonrası

2 Devir 2 · Orhan Gazi

İLHAK . 1 CP

Karesi beyliğindeki taht kavgasında Orhan Bey'den yardım istendi. Bergama'daki Demirhan Bey'in teslimiyle beylik toprakları Osmanlı'ya katıldı (746/1345 ya da hemen sonrası).

Mühür kabul aralığı: 1335-1360
TDV "Karesioğulları", "Balıkesir"

BERAT · KATILIS KAYDI
ANKARA

1354

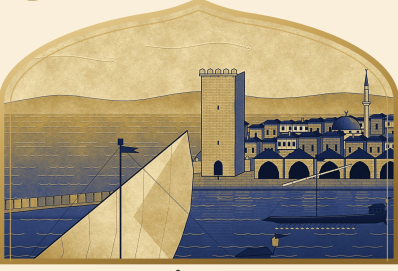
2 Devir 2 · Orhan Gazi

KATILMA . 2 CP

1354'te Orhan Gazi'nin oğlu Süleyman Paşa tarafından Osmanlı ülkesine katıldı. Alâeddin Camii'ndeki 1362-63 tarihli I. Murad devri tamir kitabesi erken Osmanlı hâkimiyetine ışık tutar.

Mühür kabul aralığı: 1344-1364
TDV "Ankara" (R. Özdemir)

RUMELİ SOL KOL
Selanik–Mora yolu

GELİBOLU
eski adı · Kallipolis

2
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mübür +1 CP
40,41° K · 26,67° D

UÇ YURDU
Bitinya

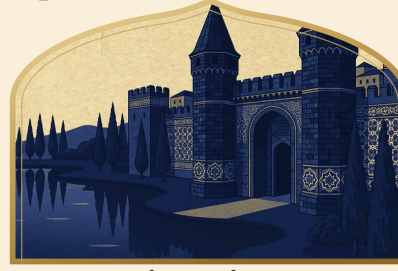

İZMİT
eski adı · Nikomedeia

2
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mübür +1 CP
40,77° K · 29,92° D

UÇ YURDU
Bitinya

İZNİK
eski adı · Nikaia

2
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mübür +1 CP
40,43° K · 29,72° D

BEYLİKLER YOLU
Batı Anadolu

AKŞEHİR
eski adı · Philomelion

1
İLK

1
KESİN

1402'de beyliğine döner, sonra yeniden katılır
Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mübür +1 CP

RUMELİ ORTA KOL
Belgrad–Budin yolu

EDİRNE
eski adı · Hadrianopolis

3
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mübür +1 CP
41,68° K · 26,56° D

RUMELİ ORTA KOL
Belgrad–Budin yolu

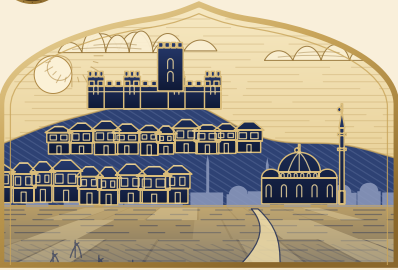

FİLİBE
eski adı · Philippopolis

2
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mübür +1 CP
42,15° K · 24,75° D

BEYLİKLER YOLU
Batı Anadolu

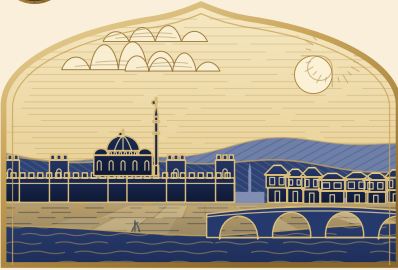
KÜTAHYA
eski adı · Koryaion

1
İLK

2
KESİN

1402'de beyliğine döner, sonra yeniden katılır
Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mübür +1 CP

RUMELİ ORTA KOL
Belgrad–Budin yolu

NİŞ
eski adı · Naissus

1
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mübür +1 CP
43,32° K · 21,90° D

RUMELİ SOL KOL
Selanik–Mora yolu

SELANİK
eski adı · Thessalonike

1
İLK

3
KESİN

1402'de beyliğine döner, sonra yeniden katılır
Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mübür +1 CP

BERAT · KATILIŞ KAYDI
İZNİK

1331

2 Devir 2 · Orhan Gazi

TESLİM · 2 CP

Pelekanon (1329) yenilgisinden sonra kale kumandanı, isteyenin kalıp isteyenin gidebileceği şartıyla şehri Orhan Bey'e teslim etti (2 Mart 1331).

Mühür kabul aralığı: 1321–1341
TDV "İznik"

BERAT · KATILIŞ KAYDI
İZMİT

1337

2 Devir 2 · Orhan Gazi

FETİH · 2 CP

Pelekanon'dan sonra haraç karşılığı kurtarılan şehir 1337'de Osmanlılar'ın eline geçti; idaresi Süleyman Paşa'ya verildi ve Koca-ili sancağının merkezi oldu.

Mühür kabul aralığı: 1327–1347
TDV "İzmit", "Orhan"

BERAT · KATILIŞ KAYDI
GELİBOLU

1354

2 Devir 2 · Orhan Gazi

BOŞALAN ŞEHRE GİRİŞ · 2 CP

2 Mart 1354 depreminde surları yıkılan şehri halkı terk edince Süleyman Paşa kaleyi onardı ve Anadolu'dan getirilen halkı yerleştirdi. 1366'da kaybedilen şehir 1376'da kesin olarak geri alındı.

Mühür kabul aralığı: 1344–1364
TDV "Gelibolu" (F. Emecen)

BERAT · KATILIŞ KAYDI
FİLİBE1361? (1360'ların
sonu tahmin ediliyor)

3 Devir 3 · I. Murad (Hüdâvendigâr)

TESLİM · 2 CP

Osmanlı tarihçilerine göre Lala Şâhin Edirne'den hemen sonra 1361'de aldı; tarih tartışmalıdır, 1360'ların sonu tahmin edilir. Halk güçlük çıkarmadan teslim oldu.

Mühür kabul aralığı: 1351–1371
TDV "Filibe" (M. Kiel)

BERAT · KATILIŞ KAYDI
EDİRNE

1361

(tartışmalı: 1361–1369)

3 Devir 3 · I. Murad (Hüdâvendigâr)

FETİH · 3 CP

1361, Şehzade Murad komutasında

Fetih tarihi tartışmalıdır (1361, 1362, 1367, 1369). Ağır basan görüşe göre Orhan Gazi hayatıyken Şehzade Murad ile Lala Şâhin 1361'de aldı. Fethi yöneten Murad olduğu için şehir I. Murad devrindedir.

Mühür kabul aralığı: 1351–1379
TDV "Edirne" (M. T. Gökbilgin)

BERAT · KATILIŞ KAYDI
AKŞEHİRİLK KATILIŞ
1381

3 Devir 3 · I. Murad (Hüdâvendigâr)

SATIN ALMA · 1 CP

KESİN KATILIŞ
2. FETİHTE
OKUNUR
1468

7 Devir 7 · II. Mehmed (Fâtih)

FETİH · 1 CP

İLK: Hamidoğlu Hüseyin Bey birkaç kasabayla birlikte Osmanlılar'a sattı (1381). KESİN: Osmanlı-Karaman çekişmesinde el değiştirdi; Fâtih 1468'de Karamanoğulları'na son verince kesin olarak katıldı.

Mühür kabul aralığı: ilk 1371–1391 · kesin 1458–1478
TDV "Akşehir", "Hamidoğulları"

BERAT · KATILIŞ KAYDI
SELANİKİLK KATILIŞ
1387

3 Devir 3 · I. Murad (Hüdâvendigâr)

KUŞATMA · 1 CP

KESİN KATILIŞ
2. FETİHTE
OKUNUR
1430

6 Devir 6 · II. Murad

KUŞATMA · 3 CP

İLK: Çandarlı Hayreddin Paşa ve Gazi Evrenos uzun bir ablukayla aldı (1387). KESİN: Ankara'dan sonra 1403 Gelibolu antlaşmasıyla Bizans'a bırakıldı, 1423'te Venedik'e satıldı; II. Murad 1430'da kesin olarak aldı.

Mühür kabul aralığı: ilk 1377–1397 · kesin 1420–1440
TDV "Selânik" (M. Kiel)

BERAT · KATILIŞ KAYDI
NİŞ

1386

3 Devir 3 · I. Murad (Hüdâvendigâr)

KUŞATMA · 1 CP

I. Murad yirmi beş gün süren ağır bir kuşatmadan sonra aldı ve ilk camiye yaptırdı. Rumeli yolunun Sofya ve Üsküp yönlerine ayrıldığı kavşaktır.

Mühür kabul aralığı: 1376–1396
TDV "Niş" (M. Kiel)

BERAT · KATILIŞ KAYDI
KÜTAHYAİLK KATILIŞ
1381

3 Devir 3 · I. Murad (Hüdâvendigâr)

ÇEYİZ · 1 CP

KESİN KATILIŞ
2. FETİHTE
OKUNUR
1429

6 Devir 6 · II. Murad

VASİYET · 2 CP

İLK: Germiyanoglu Süleyman Şah'ın kızı Sultan Hatun Şehzade Bayezid'le evlenince Kütahya, Simav, Eğrigöz ve Tavşanlı çeyiz olarak verildi (1381). KESİN: Ankara'dan sonra Germiyan'a döndü; Yakub Bey 1428'de memleketini ölümünden sonra II. Murad'a bıraktı, 1429'da Osmanlı sancağı oldu.

Mühür kabul aralığı: ilk 1371–1391 · kesin 1418–1439
TDV "Kütahya" (M. Ç. Varlık), "Germiyanogulları"

RUMELİ ORTA KOL
Belgrad–Budin yolu

SOFYA
eski adı · Serdika

2
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mübür +1 CP
42,70° K · 23,32° D

ANADOLU ORTA KOL
Bağdat yolu

AMASYA
eski adı · Amaseia

2
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mübür +1 CP
40,65° K · 35,83° D

BEYLİKLER YOLU
Batı Anadolu

ANTALYA
eski adı · Attaleia

1
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mübür +1 CP
36,89° K · 30,70° D

ANADOLU SAĞ KOL
Hac ve Mısır yolu

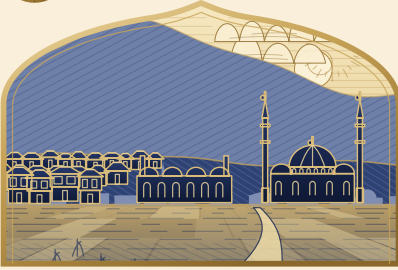

KONYA
eski adı · İkonion

1 İLK 3 KESİN

1402'de beyliğine döner, sonra yeniden katılır
Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mübür +1 CP

BEYLİKLER YOLU
Batı Anadolu

MANİSA
eski adı · Magnesia

1 İLK 2 KESİN

1402'de beyliğine döner, sonra yeniden katılır
Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mübür +1 CP

RUMELİ SAĞ KOL
Tuna–Kırım yolu

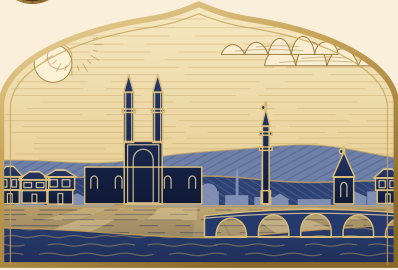

NIĞBOLU
eski adı · Nikopolis

1
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mübür +1 CP
43,70° K · 24,90° D

ANADOLU ORTA KOL
Bağdat yolu

SİVAS
eski adı · Sebasteia

1 İLK 2 KESİN

1402'de beyliğine döner, sonra yeniden katılır
Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mübür +1 CP

RUMELİ SOL KOL
Selanik–Mora yolu

ÜSKÜP
eski adı · Skupi

2
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mübür +1 CP
42,00° K · 21,43° D

BEYLİKLER YOLU
Batı Anadolu

İZMİR
eski adı · Smyrna

1 İLK 2 KESİN

1402'de beyliğine döner, sonra yeniden katılır
Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mübür +1 CP

BERAT · KATILIŞ KAYDI
ANTALYA

1391

(tartışmalı)

4 Devir 4 · I. Bayezid (Yıldırım)

∞ İLHAK · 1 CP

Yıldırım Bayezid Teke ilini aldı ve şehrin muhafızlığını Fıruz Bey'e verdi; Şükrullah'a göre "herhalde 1391". Ankara'dan sonra Tekeoğlu Osman Çelebi geri almak istedi, 1423'te öldürüldü.

Mühür kabul aralığı: 1380–1401
TDV "Antalya", "Tekeoğulları"

BERAT · KATILIŞ KAYDI
AMASYA

1398

4 Devir 4 · I. Bayezid (Yıldırım)

KATILMA · 2 CP

Yıldırım Bayezid, Kadı Burhâneddin'le mücadeleden sonra Amasya'yı Osmanlı topraklarına kattı (1398) ve idaresini oğlu Çelebi Mehmed'e bıraktı. Ankara'dan sonra Çelebi Mehmed toparlanmayı buradan başlattı.

Mühür kabul aralığı: 1382–1408
TDV "Amasya" (İ. Şahin)

BERAT · KATILIŞ KAYDI
SOFYA1380'lerin başı
(1383 ileri sürülür)

3 Devir 3 · I. Murad (Hüdâvendigâr)

FETİH · 2 CP

1380'li yılların başında Osmanlı idaresine girdi; I. Murad'ın Rumeli seferi sırasında 1383'te fethedildiği ileri sürülür.

Mühür kabul aralığı: 1370–1395
TDV "Sofya" (İ. Şahin)

BERAT · KATILIŞ KAYDI
NİĞBOLU

1395

4 Devir 4 · I. Bayezid (Yıldırım)

FETİH · 1 CP

Son Bulgar kralı İvan Şişman'ın başşehriydi. Osmanlı hâkimiyeti 1395'ten 1878'e sürdü; şehir askerî ve ticarî önemi olan bir sancak merkezi oldu.

Mühür kabul aralığı: 1383–1405
TDV "Niğbolu" (M. Kiel)

BERAT · KATILIŞ KAYDI
MANİSAİLK KATILIŞ
1390

4 Devir 4 · I. Bayezid (Yıldırım)

∞ İLHAK · 1 CP

KESİN KATILIŞ ·
2. FETİHTE
OKUNUR1415'ten biraz
önce5 Devir 5 · Fetret Devri
· I. Mehmed (Çelebi)

FETİH · 2 CP

İLK: Yıldırım Bayezid'in 1389-90 kışındaki harekâtıyla Saruhan ülkesiyle birlikte alındı. KESİN: Ankara'dan sonra Saruhanoğulları'na döndü; Osmanlı idaresi 818 (1415) yılından biraz önce tam olarak kuruldu.

Mühür kabul aralığı: ilk 1379–1400 · kesin
1400–1425
TDV "Manisa"

BERAT · KATILIŞ KAYDI
KONYAİLK KATILIŞ
1397

4 Devir 4 · I. Bayezid (Yıldırım)

FETİH · 1 CP

KESİN KATILIŞ ·
2. FETİHTE
OKUNUR

1468

7 Devir 7 · II. Mehmed (Fâtih)

FETİH · 3 CP

İLK: Yıldırım Bayezid 1397'de Konya'yı kesin olarak Osmanlı hâkimiyetine aldı ve oğlunu yönetici bıraktı. KESİN: Ankara'dan sonra Karamanoğulları'na döndü; Fâtih Nisan 1468'de önce Gevele Hisarı'nı, ardından Konya'yı aldı.

Mühür kabul aralığı: ilk 1387–1407 · kesin
1458–1478
TDV "Konya" (T. Baykara)

BERAT · KATILIŞ KAYDI
İZMİRİLK KATILIŞ
1390

4 Devir 4 · I. Bayezid (Yıldırım)

∞ İLHAK · 1 CP

KESİN KATILIŞ ·
2. FETİHTE
OKUNUR

1424

6 Devir 6 · II. Murad

FETİH · 2 CP

İLK: Osmanlılar Aydın-ili ile birlikte İzmir'i ilk kez 1390'da aldı; kıyıdaki liman kalesi Aralık 1402'ye kadar Latinlerin elinde kaldı. KESİN: Cüneyd Bey'le süren mücadeleden sonra II. Murad şehri 1424'te kesin olarak aldı.

Mühür kabul aralığı: ilk 1380–1400 · kesin
1414–1436
TDV "İzmir", "Aydınsoğulları"

BERAT · KATILIŞ KAYDI
ÜSKÜP

1392

4 Devir 4 · I. Bayezid (Yıldırım)

FETİH · 2 CP

Uç beyi Paşa Yiğit aldı; Batılı müelliflere göre 6 Ocak 1392. Saruhan'dan getirilen Türkmenler yerleştirildi ve şehir Balkanlar'ın önemli uç merkezlerinden biri oldu.

Mühür kabul aralığı: 1382–1402
TDV "Üsküp" (M. İnbaşı)

BERAT · KATILIŞ KAYDI
SİVASİLK KATILIŞ
1398

4 Devir 4 · I. Bayezid (Yıldırım)

TESLİM · 1 CP

KESİN KATILIŞ ·
2. FETİHTE
OKUNUR

1408

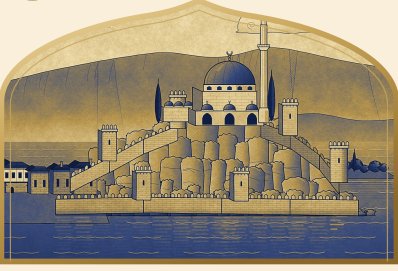
5 Devir 5 · Fetret Devri
· I. Mehmed (Çelebi)

FETİH · 2 CP

İLK: Kadı Burhâneddin'in ölümünden sonra şehrin ileri gelenleri Sivas'ı Yıldırım Bayezid'e bıraktı (1398). Timur 1400'de aldı ve büyük zarar verdi. KESİN: Çelebi Mehmed'in kumandanı Bayezid Paşa 1407-1408'de ikinci kez aldı.

Mühür kabul aralığı: ilk 1388–1408 · kesin
1397–1418
TDV "Sivas" (Ö. Demirel)

RUMELİ SOL KOL
Selanik–Mora yolu

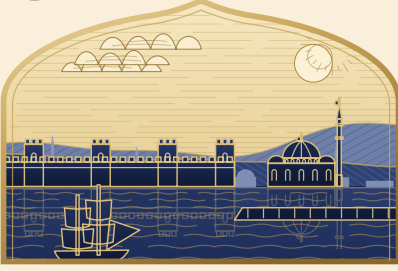
YANYA
eski adı · Ioannina

1
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

39,66° K · 20,85° D

RUMELİ SAĞ KOL
Tuna–Kırım yolu

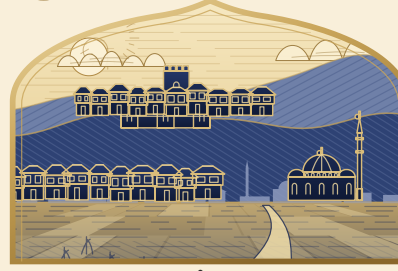
KEFE
eski adı · Caffa

2
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

45,03° K · 35,38° D

RUMELİ SOL KOL
Selanik–Mora yolu

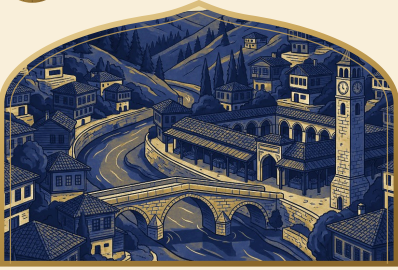
MEZİSTRE
eski adı · Mystras

1
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

37,07° K · 22,37° D

RUMELİ SOL KOL
Selanik–Mora yolu

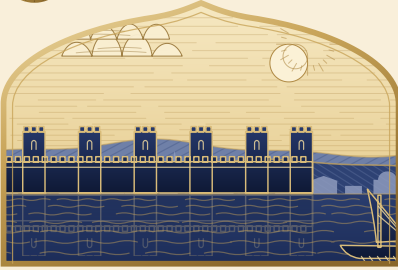
SARAYBOSNA
eski adı · Vrbosna

2
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

43,86° K · 18,41° D

RUMELİ ORTA KOL
Belgrad–Budin yolu

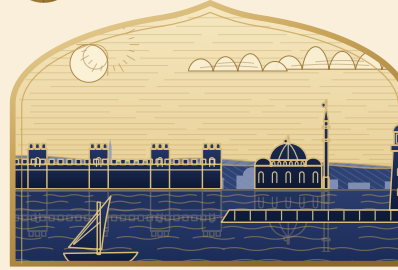
SEMENDİRE
eski adı · Smederevo

1
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

44,66° K · 20,93° D

ANADOLU SOL KOL
Erzurum yolu

SİNOP
eski adı · Sinope

1
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

42,03° K · 35,15° D

ANADOLU SOL KOL
Erzurum yolu

TRABZON
eski adı · Trapezus

2
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

41,00° K · 39,72° D

RUMELİ ORTA KOL
Belgrad–Budin yolu

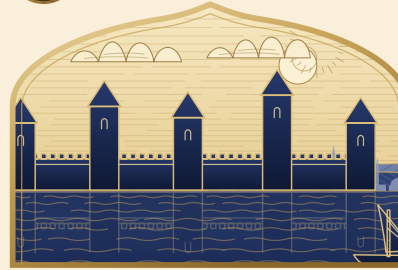
İSTANBUL
eski adı · Konstantinopolis

4
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

41,01° K · 28,98° D

RUMELİ SAĞ KOL
Tuna–Kırım yolu

AKKİRMAN
eski adı · Tyras

2
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

46,20° K · 30,35° D

BERAT · KATILIŞ KAYDI
MEZİSTRE

1460

7 Devir 7 · II. Mehmed (Fâtih)

TESLİM . 1 CP

Mora'nın merkezi; Fâtih'in ikinci Mora harekâtında savaş yapılmadan teslim oldu (30 Mayıs 1460) ve hiçbir zarar görmedi.

Mühür kabul aralığı: 1450–1470
TDV "Mezistre"

BERAT · KATILIŞ KAYDI
KEFE

1475

7 Devir 7 · II. Mehmed (Fâtih)

KUŞATMA . 2 CP

Fâtih, Gedik Ahmed Paşa'yı 100 parçalık bir donanmayla gönderdi; Kefe ve bütün sahil şeridi fethedildi (Haziran 1475). Kırım Hanlığı Osmanlı himayesine girdi.

Mühür kabul aralığı: 1465–1485
TDV "Kefe" (Y. Öztürk)

BERAT · KATILIŞ KAYDI
YANYA

1430

6 Devir 6 · II. Murad

İTAAT / İSTİMALET . 1 CP

Bizans tarihçisi Sphrantzes'e göre Ekim 1430'da Rumeli beylerbeyi Sinan Paşa'ya teslim oldu. II. Murad şehre dinî ve malî imtiyazlar tanıyan bir ferman verdi; bu haklar yaklaşık iki yüzyıl yürürlükte kaldı.

Mühür kabul aralığı: 1420–1440
TDV "Yanya"

BERAT · KATILIŞ KAYDI
SİNOP

1461

7 Devir 7 · II. Mehmed (Fâtih)

İTAAT / İSTİMALET . 1 CP

Fâtih, Karadeniz'in tamamında egemenlik kurmak için harekete geçince Sinop ve çevresini savaşmadan aldı (865/1461); Candaroğlu İsmâil Bey'e Rumeli'de dirlik verildi.

Mühür kabul aralığı: 1451–1471
TDV "Sinop"

BERAT · KATILIŞ KAYDI
SEMENDİRE

1459

7 Devir 7 · II. Mehmed (Fâtih)

KUŞATMA . 1 CP

Orta Çağ Sırbistan'ının son başşehri (1430-1459). İlk kez 27 Ağustos 1439'da alındı, 1444'te geri verildi; 1459'dan 1521'e kadar önemli bir Osmanlı sancağının merkezi oldu.

Mühür kabul aralığı: 1429–1469
TDV "Semendire"

BERAT · KATILIŞ KAYDI
SARAYBOSNA

1463

7 Devir 7 · II. Mehmed (Fâtih)

FETİH . 2 CP

Şehir 1462'den önce Bosna sancak beyi İshak Bey ya da oğlu İsa Bey tarafından kurulmaya başlandı. Bosna'nın 1463'te tamamen fethiyle Bosna sancağının merkezlerinden biri oldu.

Mühür kabul aralığı: 1452–1473
TDV "Saraybosna"

BERAT · KATILIŞ KAYDI
AKKİRMAN

1484

8 Devir 8 · II. Bayezid

KUŞATMA . 2 CP

II. Bayezid devrinde Boğdanlılar'dan alındı (4 Ağustos 1484); bu fetihle bütün Karadeniz kıyıları Osmanlı hâkimiyetine girdi.

Mühür kabul aralığı: 1474–1494
TDV "Akkirman"

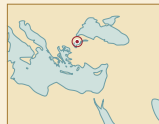
BERAT · KATILIŞ KAYDI
İSTANBUL

1453

7 Devir 7 · II. Mehmed (Fâtih)

KUŞATMA . 4 CP

29 Mayıs 1453'te II. Mehmed'in kuşatmasıyla alındı; TDV'nin ifadesiyle "Osmanlı Devleti bir cihan devletine dönüşmeye başladı". Bütün menzil kollarının merkezi oldu.

Mühür kabul aralığı: 1443–1463
TDV "İstanbul"

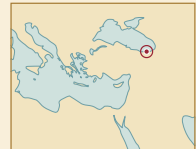
BERAT · KATILIŞ KAYDI
TRABZON

1461

7 Devir 7 · II. Mehmed (Fâtih)

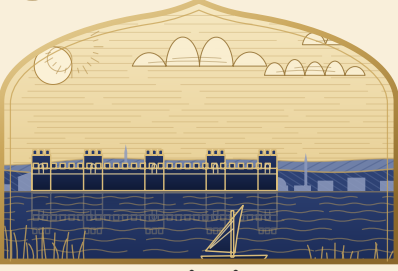
TESLİM . 2 CP

Fâtih çetin kara yollarını aşarak şehri kuşattı; dört-altı haftalık kuşatmadan sonra şehir teslim oldu (Ağustos veya Eylül 1461).

Mühür kabul aralığı: 1451–1471
TDV "Trabzon" (H. Lowry)

RUMELİ SAĞ KOL
Tuna-Kırım yolu

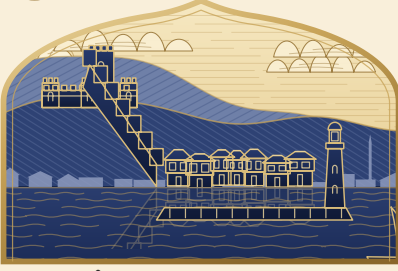
KİLİ
eski adı · Kilia

1
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

45,43° K · 29,27° D

RUMELİ SOL KOL
Selanik-Mora yolu

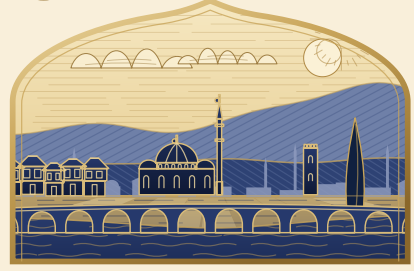
İNEBAHTI
eski adı · Naupaktos

1
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

38,39° K · 21,83° D

ANADOLU SAĞ KOL
Hac ve Mısır yolu

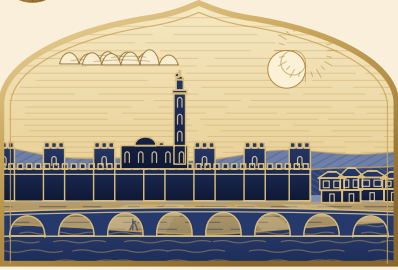
ADANA

1
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

37,00° K · 35,32° D

ANADOLU ORTA KOL
Bağdat yolu

DİYARBAKIR
eski adı · Âmid

2
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

37,91° K · 40,24° D

ANADOLU SOL KOL
Erzurum yolu

ERZURUM
eski adı · Theodosiopolis

2
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

39,90° K · 41,27° D

ANADOLU SAĞ KOL
Hac ve Mısır yolu

GAZZE
eski adı · Gaza

1
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

31,50° K · 34,47° D

ANADOLU SAĞ KOL
Hac ve Mısır yolu

HALEP
eski adı · Beroia

2
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

36,20° K · 37,16° D

ANADOLU SAĞ KOL
Hac ve Mısır yolu

KAHİRE

3
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

30,04° K · 31,24° D

AKDENİZ YOLLARI

İSKENDERİYE
eski adı · Alexandria

2
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

31,20° K · 29,92° D

BERAT · KATILIŞ KAYDI
ADANA

1516–1517

9 Devir 9 · I. Selim (Yavuz)

İTAAT / İSTİMALET · 1 CP

Ramazanoğulları beyleri Yavuz Sultan Selim'e bağlılıklarını bildirdi ve Memlük seferine katıldı. Beylik Osmanlı idaresinde bir sancak olarak devam etti; 1519 tahriri Adana'yı Halep'e bağlı bir sancak olarak gösterir.

Mühür kabul aralığı: 1505–1527
TDV "Ramazanoğulları", "Adana"

BERAT · KATILIŞ KAYDI
İNEBAHTI

1499

8 Devir 8 · II. Bayezid

KUŞATMA · 1 CP

Yaklaşık bir asır Venedik idaresinde kaldı ve surlarla tahkim edildi; 1499'da II. Bayezid'in Venedik seferiyle Osmanlı'ya geçti.

Mühür kabul aralığı: 1489–1509
TDV "İnebahtı"

BERAT · KATILIŞ KAYDI
KİLİ

1484

8 Devir 8 · II. Bayezid

KUŞATMA · 1 CP

II. Bayezid Boğdan seferinde Kili'yi karadan ve Tuna'dan kuşattı; on gün topa tutulan kalenin kumandanı teslim olmak zorunda kaldı (Temmuz 1484).

Mühür kabul aralığı: 1474–1494
TDV "Kili"

BERAT · KATILIŞ KAYDI
GAZZE

1517

(Mısır'ın fethiyle)

9 Devir 9 · I. Selim (Yavuz)

FETİH · 1 CP

Memlük idaresinde "Kahire'nin kapısı" sayılan şehir, Mısır'ın Osmanlılar tarafından fethine (1517) kadar Memlüklerde kaldı.

Mühür kabul aralığı: 1506–1527
TDV "Gazze"

BERAT · KATILIŞ KAYDI
ERZURUM

1518–1519

(sanılmaktadır)

9 Devir 9 · I. Selim (Yavuz)

İLHAK · 2 CP

Çaldıran'dan (1514) sonra çevresi alındı; ama şehrin Osmanlı yönetimine ancak Mısır seferinden sonra 1518-1519'da katıldığı sanılmaktadır. Erzurum beylerbeyliği 1535'te kuruldu.

Mühür kabul aralığı: 1504–1529
TDV "Erzurum" (C. Küçük)

BERAT · KATILIŞ KAYDI
DİYARBAKIR

1515

9 Devir 9 · I. Selim (Yavuz)

İTAAT / İSTİMALET · 2 CP

Safevî kuşatması, Bıyıklı Mehmed Paşa ve Şadi Paşa'nın birliklerinin yetişmesiyle kalktı; şehir 10 Eylül 1515'te Osmanlı idaresine girdi.

Mühür kabul aralığı: 1505–1525
TDV "Diyarbakır" (N. Göyünç)

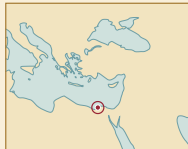
BERAT · KATILIŞ KAYDI
İSKENDERİYE

1517

9 Devir 9 · I. Selim (Yavuz)

İTAAT / İSTİMALET · 2 CP

Yavuz Sultan Selim'in Mısır seferiyle 923'te (1517) Osmanlı hâkimiyetine girdi; Doğu Akdeniz'in büyük limanlarından biriydi.

Mühür kabul aralığı: 1507–1527
TDV "İskenderiye"

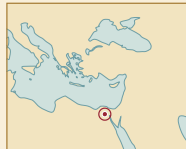
BERAT · KATILIŞ KAYDI
KAHİRE

1517

9 Devir 9 · I. Selim (Yavuz)

FETİH · 3 CP

Yavuz Sultan Selim Mısır'ı 922 Zilhiccesinde (Ocak 1517) fethetti; Kahire'de Osmanlı devri böylece başladı.

Mühür kabul aralığı: 1507–1527
TDV "Kahire" (A. Raymond)

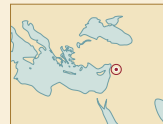
BERAT · KATILIŞ KAYDI
HALEP

1516

9 Devir 9 · I. Selim (Yavuz)

FETİH · 2 CP

Yavuz Sultan Selim'in Memlük sultanı Kansu Gavri'yi yendiği Mercidabık Savaşı'ndan (24 Ağustos 1516) sonra Osmanlı hâkimiyetine girdi; kervan yollarının kavşağıydı.

Mühür kabul aralığı: 1506–1526
TDV "Halep" (B. Masters)

ANADOLU SAĞ KOL
Hac ve Mısır yolu

ŞAM
eski adı · Damaskos

3
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

33,51° K · 36,29° D

ANADOLU ORTA KOL
Bağdat yolu

BASRA

2
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

30,51° K · 47,81° D

ANADOLU ORTA KOL
Bağdat yolu

BAĞDAT
eski adı · Medinetüsselâm

3
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

33,31° K · 44,37° D

RUMELİ ORTA KOL
Belgrad–Budın yolu

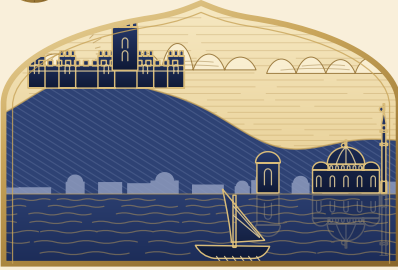
BELGRAD
eski adı · Singidunum

3
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

44,82° K · 20,46° D

RUMELİ ORTA KOL
Belgrad–Budın yolu

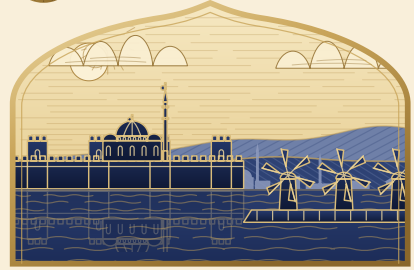
BUDİN
eski adı · Buda

3
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

47,50° K · 19,04° D

AKDENİZ YOLLARI

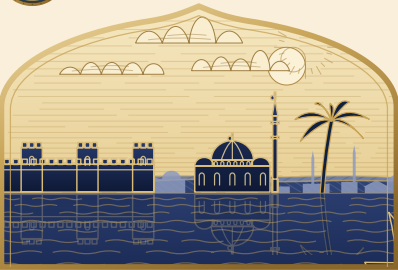
RODOS
eski adı · Rhodos

2
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

36,43° K · 28,22° D

AKDENİZ YOLLARI

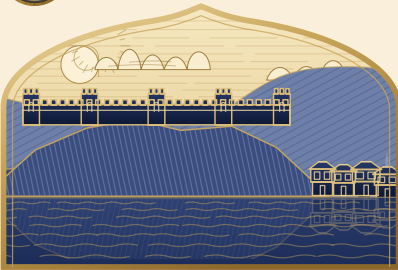
TRABLUSGARP
eski adı · Oca

2
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

32,89° K · 13,19° D

ANADOLU SOL KOL
Erzurum yolu

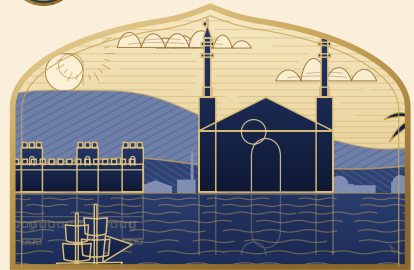
VAN
eski adı · Tuşpa

2
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

38,49° K · 43,38° D

AKDENİZ YOLLARI

KIBRIS

3
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

35,17° K · 33,36° D

BERAT · KATILIŞ KAYDI
BAĞDAT

1534

10 Devir 10 · I. Süleyman (Kanûni)

FETİH · 3 CP

1508'de Safevîler'in eline geçen şehri Kanûni İrakeyn Seferi'nde 1534'te aldı. Anadolu Orta Kol'un (Bağdat yolu) son durağıdır.

Mühür kabul aralığı: 1524–1544
TDV "Bağdat" (Y. Halapoğlu)

BERAT · KATILIŞ KAYDI
BASRA

1538

10 Devir 10 · I. Süleyman (Kanûni)

İTAAT / İSTİMALET · 2 CP

Kanûni Bağdat'tayken (1534) Basra hâkimi Râşid b. Megâmis itaatini bildirdi; 1538'de şehrin anahtarlarını Edirne'deki padişaha gönderdi. 1538'den itibaren Basra'da Kanûni adına para basıldı.

Mühür kabul aralığı: 1524–1556
TDV "Basra" (A. Bakır)

BERAT · KATILIŞ KAYDI
ŞAM

1516

9 Devir 9 · I. Selim (Yavuz)

FETİH · 3 CP

Kansu Gavri'nin Mercidâbık'ta yenilmesiyle Dımaşk Osmanlılar'ın eline geçti (922/1516). Surre alayı ramazanı Şam'da geçirir, hac kervanı buradan yola çıkardı.

Mühür kabul aralığı: 1506–1526
TDV "Şam"

BERAT · KATILIŞ KAYDI
RODOS

1522

10 Devir 10 · I. Süleyman (Kanûni)

KUŞATMA · 2 CP

Kanûni'nin kuşatmasıyla 1522'de alındı; ada 1522-1912 yılları arasında Osmanlı idaresinde kaldı.

Mühür kabul aralığı: 1512–1532
TDV "Rodos"

BERAT · KATILIŞ KAYDI
BUDİN

1541

10 Devir 10 · I. Süleyman (Kanûni)

FETİH · 3 CP

Mohaç'tan sonra şehrin anahtarları Kanûni'ye sunuldu (11 Eylül 1526); kesin Osmanlı idaresi 1541'de beylerbeylikle kuruldu ve bir buçuk asır sürdü.

Mühür kabul aralığı: 1516–1551
TDV "Budin"

BERAT · KATILIŞ KAYDI
BELGRAD

1521

10 Devir 10 · I. Süleyman (Kanûni)

KUŞATMA · 3 CP

Fâtih'in kuşatmasından sonuç alınamamıştı; Kanûni'nin Macaristan seferinde fethedildi (1521). Halkın bir kısmı İstanbul'a götürüldü; Belgrad Ormanı ve Belgrad Kapısı adları buradan gelir.

Mühür kabul aralığı: 1511–1531
TDV "Belgrad"

BERAT · KATILIŞ KAYDI
KIBRIS

1570–1571

11 Devir 11 · II. Selim · III. Murad

KUŞATMA · 3 CP

Adanın katılması 9 Eylül 1570'te Lefkoşe'nin fethiyle başladı ve 1571'de Magosa'nın alınmasıyla tamamlandı.

Mühür kabul aralığı: 1560–1581
TDV "Kıbrıs" (K. Çiçek)

BERAT · KATILIŞ KAYDI
VAN

1548

10 Devir 10 · I. Süleyman (Kanûni)

KUŞATMA · 2 CP

Kalenin anahtarları 1534 ilkbaharında İbrâhim Paşa'ya teslim edildi, ama 1536'da Safevîler geri aldı. 1548'deki ikinci İran seferinde Van Kalesi kuşatılarak kesin olarak alındı.

Mühür kabul aralığı: 1524–1558
TDV "Van"

BERAT · KATILIŞ KAYDI
TRABLUSGARP

1551

10 Devir 10 · I. Süleyman (Kanûni)

KUŞATMA · 2 CP

Saint Jean şövalyelerinin elindeki şehri Kaptanııdyâ Sinan Paşa'nın donanması aldı (15 Ağustos 1551). 1556'da Turgut Reis beylerbeyi olarak geldi.

Mühür kabul aralığı: 1541–1561
TDV "Trablusgarp"

ANADOLU SOL KOL
Erzurum yolu

TEBRİZ

2
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

38,08° K · 46,29° D

ANADOLU SOL KOL
Erzurum yolu

TİFLİS

2
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

41,72° K · 44,79° D

AKDENİZ YOLLARI

TUNUS

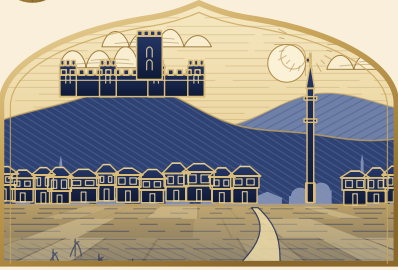
eski adı · Tunes

2
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

36,81° K · 10,18° D

RUMELİ ORTA KOL
Belgrad–Budın yolu

EĞRİ

eski adı · Eger

2
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

47,90° K · 20,37° D

AKDENİZ YOLLARI

HANYA

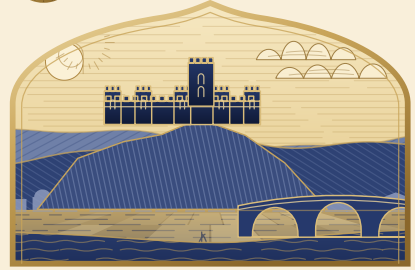
eski adı · Kydonia

1
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

35,51° K · 24,02° D

RUMELİ SAĞ KOL
Tuna–Kırım yolu

KAMANIÇE

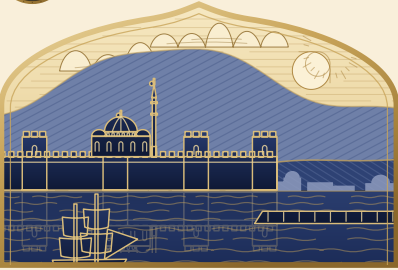
eski adı · Kamieniec

2
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

48,68° K · 26,58° D

AKDENİZ YOLLARI

KANDİYE

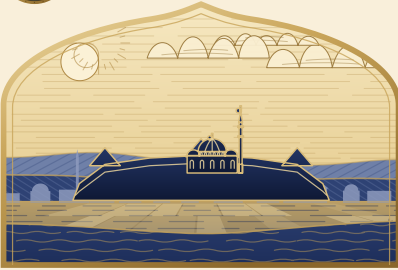
eski adı · Kbandax

3
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

35,34° K · 25,13° D

RUMELİ ORTA KOL
Belgrad–Budın yolu

UYVAR

eski adı · Érsekújvár

2
CP

Çevirmeden önce katılış yılını söyle: Mühür +1 CP

47,98° K · 18,16° D

YOL ESERİ
han, bedesten, köprü

2
CP

EMİR HAN (BEY HANI)

Bursa · 1339–1340

2 Devir 2 · Orhan Gazi zamanında +1

Sahibinin Yol kartlarına kalıcı +1 menzil (en çok +2).

Bâni: Orhan Gazi

Orhan Gazi Külliyesi'nin (740/1339-40) parçası; ünlü Bursa çarşısının çekirdeği oldu.

TDV "Emir Hanı"

BERAT · KATILIŞ KAYDI
TUNUS

1574

Devir 11 · II. Selim · III. Murad

KUŞATMA · 2 CP

Hızır Reis 1534'te aldı, İspanyollar bir yıl sonra geri aldı; 1569'da yeniden alınan, 1573'te kaybedilen şehir 1574'te kesin olarak Osmanlı'ya geçti.

Mühür kabul aralığı: 1524–1584
TDV "Tunus"

BERAT · KATILIŞ KAYDI
TİFLİS

1578

Devir 11 · II. Selim · III. Murad

FETİH · 2 CP

1578 Osmanlı-Safevî mücadelesinde Lala Mustafa Paşa'nın ordusu 24 Ağustos'ta Tiflis'e ulaştı ve boşaltılmış kaleyi aldı. Şehir daha sonra Osmanlı elinden çıktı.

Mühür kabul aralığı: 1568–1588
TDV "Tiflis"

BERAT · KATILIŞ KAYDI
TEBRİZ

1585

Devir 11 · II. Selim · III. Murad

FETİH · 2 CP

Özdemiroğlu Osman Paşa 25 Eylül 1585'te şehri aldı ve yeni surlarla güçlendirdi. Osmanlılar Tebriz'i 21 Ekim 1603'e kadar ellerinde tuttu.

Mühür kabul aralığı: 1575–1595
TDV "Tebriş"

BERAT · KATILIŞ KAYDI
KAMANİÇE

1672

Devir 12 · III. Mehmed – IV. Mehmed

KUŞATMA · 2 CP

IV. Mehmed'in Lehistan seferinde Podolya'nın merkezi Kamaniche dokuz günlük kuşatmadan sonra alındı (27 Ağustos 1672).

Mühür kabul aralığı: 1662–1682
TDV "Kamaniçe"

BERAT · KATILIŞ KAYDI
HANYA

1645

Devir 12 · III. Mehmed – IV. Mehmed

KUŞATMA · 1 CP

Yûsuf Paşa kumandasındaki ordu Hanya civarında karaya çıktı ve elli dört günlük kuşatmadan sonra Hanya Kalesi'ni aldı (1645); böylece çeyrek asır sürecek Girit savaşı başladı.

Mühür kabul aralığı: 1635–1655
TDV "Girit"

BERAT · KATILIŞ KAYDI
EĞRİ

1596

Devir 12 · III. Mehmed – IV. Mehmed

KUŞATMA · 2 CP

III. Mehmed'in seferinde 1596'da alındı; 1596–1687 yılları arasında Osmanlı eyalet merkezi oldu.

Mühür kabul aralığı: 1586–1606
TDV "Eğri"

BERAT · KATILIŞ KAYDI
UYVAR

1663

Devir 12 · III. Mehmed – IV. Mehmed

KUŞATMA · 2 CP

Köprülüâzâde Fâzıl Ahmed Paşa'nın ordusu 17 Ağustos 1663'te kuşattı; 26 Eylül'e kadar süren çarpışmalardan sonra halkın serbestçe çıkması karşılığında kale teslim oldu. Vasvár Antlaşması (1664) bunu tasdik etti.

Mühür kabul aralığı: 1653–1673
TDV "Uyvar"

BERAT · KATILIŞ KAYDI
KANDİYE

1669

Devir 12 · III. Mehmed – IV. Mehmed

TESLİM · 3 CP

Yaklaşık yirmi üç yıl süren abluka ve kuşatmadan sonra şehir anlaşmayla teslim alındı (6 Eylül 1669); Kandiyе Girit'in merkezi oldu.

Mühür kabul aralığı: 1659–1679
TDV "Kandiyе"

ESER

ESER

DIYARDAN DIYARA

YOL ESERİ
han, bedesten, köprü

2
CP

YILDIRIM BEDESTENİ

Bursa · XIV. yüzyıl sonu

4 Devir 4 · I. Bayezid (Yıldırım) *zamanında +1*

Sahibinin Yol kartlarına kalıcı +1 menzil (en çok +2).

Bâni: I. Bayezid
İlk Osmanlı bedestenlerinden biri; değerli malların saklanıp satıldığı; çarşı merkezi.
TDV "Bedesten"

YOL ESERİ
han, bedesten, köprü

2
CP

EDİRNE BEDESTENİ

Edirne · 1417-1418

5 Devir 5 · Fetret Devri ve I. Mehmed (Çelebi) *zamanında +1*

Sahibinin Yol kartlarına kalıcı +1 menzil (en çok +2).

Bâni: I. Mehmed (Çelebi)
Çelebi Sultan Mehmed devrinde 820 (1417-18) yılında yapıldı; Fetret'ten sonraki toparlanmanın eseri.
TDV "Bedesten"

YOL ESERİ
han, bedesten, köprü

2
CP

UZUNKÖPRÜ (ERGENE KÖPRÜSÜ)

Edirne · II. Murad devri

6 Devir 6 · II. Murad *zamanında +1*

Sahibinin Yol kartlarına kalıcı +1 menzil (en çok +2).

Bâni: II. Murad
TDV'ye göre II. Murad devrinin büyük mimari eserlerinden biri; Rumeli yolunu Ergene üzerinden geçirir.
TDV "Murad II"

YOL ESERİ
han, bedesten, köprü

2
CP

BÜYÜK BEDESTEN (CEVÂHİR BEDESTENİ)

İstanbul · 1453-1481

7 Devir 7 · II. Mehmed (Fâtih) *zamanında +1*

Sahibinin Yol kartlarına kalıcı +1 menzil (en çok +2).

Bâni: II. Mehmed (Fâtih)
Fâtih, hayratına gelir sağlamak için yaptırdı; Kapalıçarşı onun çevresinde büyüdü.
TDV "Bedesten"

YOL ESERİ
han, bedesten, köprü

2
CP

KOZA HAN

Bursa · 1490-1491

8 Devir 8 · II. Bayezid *zamanında +1*

Sahibinin Yol kartlarına kalıcı +1 menzil (en çok +2).

Bâni: II. Bayezid
Yapımına Mart 1490'da başlandı, 29 Eylül 1491'de açıldı; ipek ticaretinin merkezi.
TDV "Koza Hanı" (S. Eyice)

YOL ESERİ
han, bedesten, köprü

2
CP

SELANİK BEDESTENİ

Selanik · 1481-1512

8 Devir 8 · II. Bayezid *zamanında +1*

Sahibinin Yol kartlarına kalıcı +1 menzil (en çok +2).

Bâni: II. Bayezid (evkafı)
Sultan II. Bayezid'in evkafı olarak 1481-1512 yılları arasında yapıldı.
TDV "Bedesten"

YOL ESERİ
han, bedesten, köprü

2
CP

SARAYBOSNA BEDESTENİ

Saraybosna · 1551 civarı

10 Devir 10 · I. Süleyman (Kanûni) *zamanında +1*

Sahibinin Yol kartlarına kalıcı +1 menzil (en çok +2).

Bâni: Sadrazam Rüstem Paşa
Bilindiği kadarıyla 1551'e doğru Rüstem Paşa yaptırdı; tipinin en sade örneklerinden.
TDV "Bedesten"

YOL ESERİ
han, bedesten, köprü

2
CP

RÜSTEM PAŞA KERVANSARAYI

Edirne · 1560-1561

10 Devir 10 · I. Süleyman (Kanûni) *zamanında +1*

Sahibinin Yol kartlarına kalıcı +1 menzil (en çok +2).

Bâni: Rüstem Paşa · Mimar Sinan
Büyük avlusu şehir hanı, küçük avlusu menzil hanı işlevinde iki katlı yapı.
TDV "Rüstem Paşa Kervansarayı"

YOL ESERİ
han, bedesten, köprü

2
CP

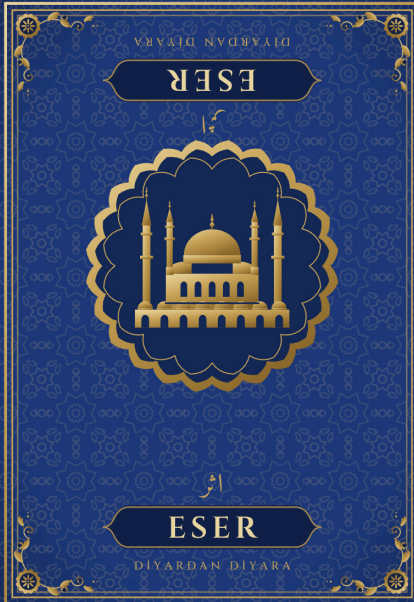
BÜYÜKÇEKMECE KÖPRÜSÜ

İstanbul · 1567-1568

11 Devir 11 · II. Selim ve III. Murad *zamanında +1*

Sahibinin Yol kartlarına kalıcı +1 menzil (en çok +2).

Bâni: Kanûni başlattı, II. Selim tamamlattı · Mimar Sinan
İstanbul'dan Rumeli'ye giden kervan ve sefer yolu üzerinde; kitâbeye göre 975 (1567-68) yılında tamamlandı.
TDV "Büyükçekmece Köprüsü" (S. Eyice)

İLİM ESERİ
medrese, dârüṣṣifâ, rasathâne

3 CP

İZNİK MEDRESESİ (İLK OSMANLI MEDRESESİ)
İznik · 1333

2 Devir 2 · Orhan Gazi *zamanında +1*

Oyun sonunda +1 CP.
Bâni: Orhan Gazi
TDV'ye göre 1333'te İznik'te ilk medrese kuruldu; ilk müderrisi Dâvûd-i Kayserî'dir.
TDV "Orhan"

İLİM ESERİ
medrese, dârüṣṣifâ, rasathâne

3 CP

MURADİYE KÜLLİYESİ MEDRESESİ
Bursa · 1425–1426

6 Devir 6 · II. Murad *zamanında +1*

Oyun sonunda +1 CP.
Bâni: II. Murad
Cami, medrese, hamam ve imaretten oluşan külliyein camii 1425-1426'da tamamlandı.
TDV "Muradiye Külliyesi" (Bursa)

İLİM ESERİ
medrese, dârüṣṣifâ, rasathâne

3 CP

EDİRNE DÂRÜLHADİSİ
Edirne · 1435

6 Devir 6 · II. Murad *zamanında +1*

Oyun sonunda +1 CP.
Bâni: II. Murad
Hadis öğretimi için yapıldı (vakfiye 1435); çevresi ulemâ mahallesi oldu.
TDV "Edirne", "Murad II"

İLİM ESERİ
medrese, dârüṣṣifâ, rasathâne

3 CP

SAHN-I SEMÂN MEDRESELERİ
İstanbul · 1463–1470

7 Devir 7 · II. Mehmed (Fâtih) *zamanında +1*

Oyun sonunda +1 CP.
Bâni: II. Mehmed (Fâtih)
Fâtih Külliyesi'nde caminin iki yanında dörder sıralanan sekiz yüksek medrese.
TDV "Sahn-i Semân" (F. Unan)

İLİM ESERİ
medrese, dârüṣṣifâ, rasathâne

3 CP

II. BAYEZİD DÂRÜṢṢİFÂSİ VE MEDRESESİ
Edirne · 1484–1488

8 Devir 8 · II. Bayezid *zamanında +1*

Oyun sonunda +1 CP.
Bâni: II. Bayezid
Tunca kıyısındaki külliyein temeli 1484'te atıldı, camii 1487-88'de tamamlandı; dârüṣṣifâ ve medrese içerir.
TDV "Beyazıt II Camii ve Külliyesi" (Edirne)

İLİM ESERİ
medrese, dârüṣṣifâ, rasathâne

3 CP

II. BAYEZİD KÜLLİYESİ MEDRESESİ
Amasya · 1486

8 Devir 8 · II. Bayezid *zamanında +1*

Oyun sonunda +1 CP.
Bâni: II. Bayezid
Yeşilirmak kıyısındaki külliyein camii Temmuz 1486'da tamamlandı; sağında medrese yer alır.
TDV "Beyazıt II Camii ve Külliyesi" (Amasya)

İLİM ESERİ
medrese, dârüṣṣifâ, rasathâne

3 CP

GAZİ HÜSREV BEY MEDRESESİ
Saraybosna · 1537–1538

10 Devir 10 · I. Süleyman (Kanûnî) *zamanında +1*

Oyun sonunda +1 CP.
Bâni: Gazi Hüsrev Bey
Kapı kitabesine göre 944 (1537-38) yılında yapıldı; Saraybosna'nın en büyük vakıf külliyesinin parçası.
TDV "Gazi Hüsrev Bey Külliyesi"

İLİM ESERİ
medrese, dârüṣṣifâ, rasathâne

3 CP

SÜLEYMANİYE MEDRESELERİ
İstanbul · 1550–1557

10 Devir 10 · I. Süleyman (Kanûnî) *zamanında +1*

Oyun sonunda +1 CP.
Bâni: I. Süleyman (Kanûnî) · Mimar Sinan
Külliyein temeli 13 Haziran 1550'de atıldı; medreseleri, dârüṣṣifâ ve sokaklarıyla geniş bir alana yayılır.
TDV "Süleymaniye Camii ve Külliyesi"

İLİM ESERİ
medrese, dârüṣṣifâ, rasathâne

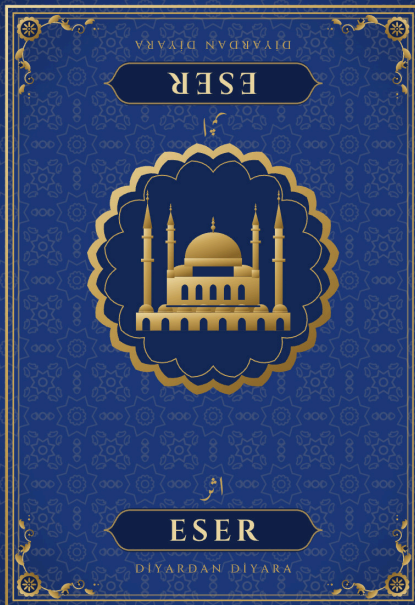
3 CP

SELİMİYE MEDRESELERİ
Edirne · 1568–1574

11 Devir 11 · II. Selim ve III. Murad *zamanında +1*

Oyun sonunda +1 CP.
Bâni: II. Selim · Mimar Sinan
Caminin güneydoğusunda ve güneybatısında birer medrese; Mimar Sinan 1568-1574 yıllarında yaptı.
TDV "Selimiye Camii ve Külliyesi" (Edirne)

İLİM ESERİ
medrese, dârü'ssifâ, rasathâne

3 CP

İSTANBUL RASATHÂNESİ (TAKİYYÜDDİN)

İstanbul · 1577

Devir 11 · II. Selim ve III. Murad *zamanında +1*

Oyun sonunda +1 CP.

Bâni: III. Murad'ın izniyle Takıyyüddin er-Râsîd Takıyyüddin gözlemlerini 1577'den itibaren Tophane sirtlarında kurduğu rasathânedeki sürdürdü.

TDV "Takıyyüddin er-Râsîd"

HAYIR ESERİ
cami, imaret, külliye

3 CP

NİLÜFER HATUN İMARETİ

İznik · 1388

Devir 3 · I. Murad (Hüdâvendigâr) *zamanında +1*

Şehrin sancak sahibine +1 CP bereket (yapan kendisi de olabilir).

Bâni: I. Murad, annesi Nilüfer Hatun için Kapı kütâbesine göre 790 (1388) yılında I. Murad annesi Nilüfer Hatun için yaptırdı; zâviyeli cami tipindedir.

TDV "Nilüfer Hatun İmaretî" (A. V. Çobanoğlu)

HAYIR ESERİ
cami, imaret, külliye

3 CP

BURSA ULUCAMİİ

Bursa · 1399

Devir 4 · I. Bayezid (Yıldırım) *zamanında +1*

Şehrin sancak sahibine +1 CP bereket (yapan kendisi de olabilir).

Bâni: I. Bayezid

Şehrin en büyük gelişmesi I. Bayezid zamanındaydı; 1399'da Ulucami inşa edildi.

TDV "Bursa"

HAYIR ESERİ
cami, imaret, külliye

3 CP

EDİRNE ESKİ CAMİ

Edirne · 1402-1414

Devir 5 · Fetret Devri ve I. Mehmed (Çelebi) *zamanında +1*

Şehrin sancak sahibine +1 CP bereket (yapan kendisi de olabilir).

Bâni: Emir Süleyman başlattı, I. Mehmed tamamladı

Emir Süleyman'ın 1402'de başlattığı cami I. Mehmed zamanında tamamlandı; Fetret'in ortak eseri.

TDV "Edirne"

HAYIR ESERİ
cami, imaret, külliye

3 CP

ÜÇ ŞEREFELİ CAMİ

Edirne · 1437/38-1447

Devir 6 · II. Murad *zamanında +1*

Şehrin sancak sahibine +1 CP bereket (yapan kendisi de olabilir).

Bâni: II. Murad

İmparatorluk döneminin büyük cami tipinin ilk örneği; 1447'de tamamlandı.

TDV "Edirne", "Murad II"

HAYIR ESERİ
cami, imaret, külliye

3 CP

FÂTİH CAMİİ VE KÜLLİYESİ

İstanbul · 1463-1470

Devir 7 · II. Mehmed (Fâtih) *zamanında +1*

Şehrin sancak sahibine +1 CP bereket (yapan kendisi de olabilir).

Bâni: II. Mehmed (Fâtih)

Mart 1463'te başlayan inşaat Aralık 1470'e kadar sürdü; medrese, tabhâne, dârü'ssifâ ve çarşısıyla şehrin merkezi oldu.

TDV "Fâtih Camii ve Külliyesi"

HAYIR ESERİ
cami, imaret, külliye

3 CP

HATUNİYE (GÜLBAHAR HATUN) CAMİİ

Trabzon · 1505-1506

Devir 8 · II. Bayezid *zamanında +1*

Şehrin sancak sahibine +1 CP bereket (yapan kendisi de olabilir).

Bâni: Gülbahar Hatun adına (Yavuz Sultan Selim'in annesi)

Yavuz Sultan Selim'in annesi Gülbahar Hatun adına yapıldı (911/1505-06); zengin vakıflarıyla şehir hayatında rol oynadı.

TDV "Trabzon"

HAYIR ESERİ
cami, imaret, külliye

3 CP

HAFSA SULTAN (SULTÂNİYE) KÜLLİYESİ

Manisa · 1523

Devir 10 · I. Süleyman (Kanûnî) *zamanında +1*

Şehrin sancak sahibine +1 CP bereket (yapan kendisi de olabilir).

Kadın bâni: Hafsa Sultan

Kanûnî'nin annesi Hafsa Sultan'ın külliyesi 929'da (1523) yapıldı ve şehrin gelişme yönünü belirledi.

TDV "Manisa"

HAYIR ESERİ
cami, imaret, külliye

3 CP

HASEKÎ SULTAN KÜLLİYESİ (İMARET)

Kudüs · 1551

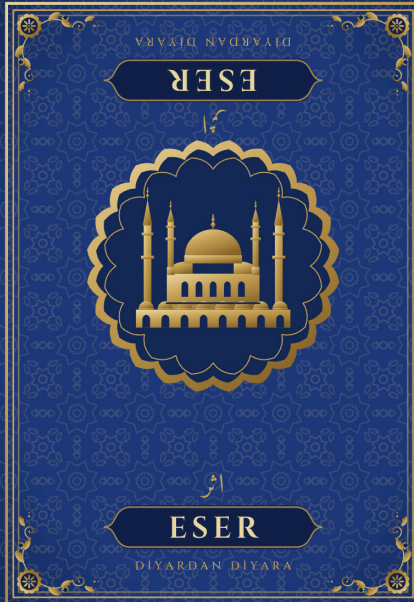
Devir 10 · I. Süleyman (Kanûnî) *zamanında +1*

Kudüs'te sancak konmaz; bu yüzden bereket verilmez.

Kadın bâni: Hürrem (Hasekî) Sultan

Cami, medrese, han, ribât ve imaretten oluşan külliye Kudüs'ün en önemli hayır kuruluşlarındandı (1551).

TDV "Kudüs"

HAYIR ESERİ
cami, imaret, külliye

3
CP

**MİHRİMAH SULTAN KÜLLİYESİ
(ÜSKÜDAR)**

Üsküdar · 1547

10 Devir 10 · I. Süleyman
(Kanûnî)

zamanında +1

Şehrin sancak sahibine +1 CP bereket (yapan kendisi de olabilir).

 Bâni: Kanûnî, kızı Mihrimah Sultan adına ·
Mimar Sinan

Cami kitâbesine göre 954'te (1547) tamamlandı; cami,
medrese, sıbyan mektebi, imaret ve bandan oluşur.
TDV "Mihrimah Sultan Külliyesi" (Üsküdar)

HAYIR ESERİ
cami, imaret, külliye

3
CP

SELİMİYE CAMİİ

Edirne · 1568–1574

11 Devir 11 · II. Selim ve
III. Murad

zamanında +1

Şehrin sancak sahibine +1 CP bereket (yapan kendisi de olabilir).

Bâni: II. Selim · Mimar Sinan

Mimar Sinan'ın Edirne'deki başyapıtı; 976-982
(1568-1574) yıllarında yapıldı.
TDV "Selimiye Camii ve Külliyesi" (Edirne)

HAYIR ESERİ
cami, imaret, külliye

3
CP

ATİK VÂLİDE SULTAN KÜLLİYESİ

Üsküdar · 1570–1579

11 Devir 11 · II. Selim ve
III. Murad

zamanında +1

Şehrin sancak sahibine +1 CP bereket (yapan kendisi de olabilir).

 Kadın bâni: Nurbânû Vâlîde Sultan · Mimar
Sinan

III. Murad'ın annesi Nurbânû Sultan yaptırdı; cami,
medrese, dârrühadis, dârrüççifâ, imaret ve kervansaray
içerir.
TDV "Atik Vâlîde Sultan Külliyesi"

HAYIR ESERİ
cami, imaret, külliye

3
CP

YENİ CAMİ KÜLLİYESİ

İstanbul · 1598–1665

12 Devir 12 · III. Mehmed'den
IV. Mehmed'e

zamanında +1

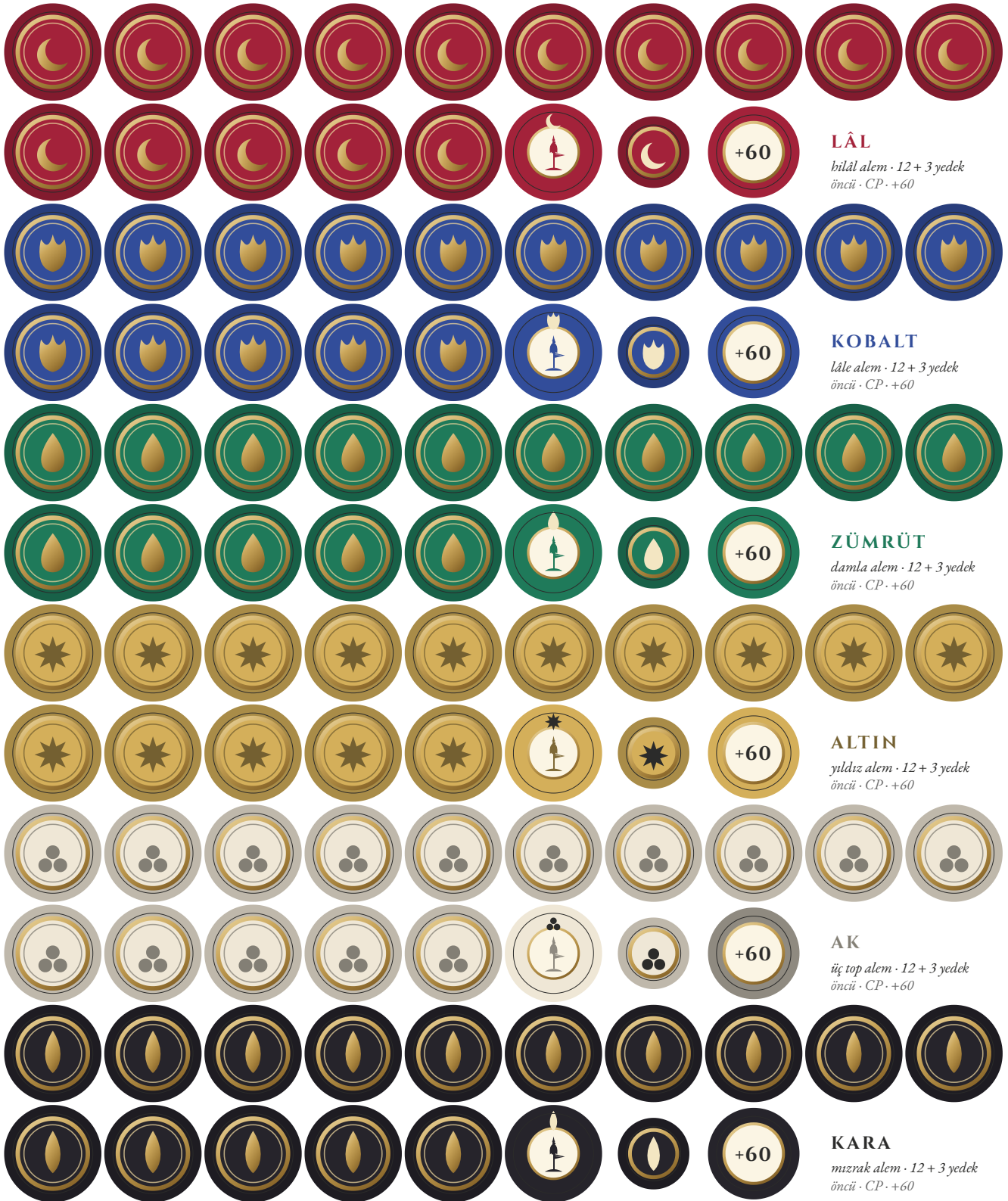
Şehrin sancak sahibine +1 CP bereket (yapan kendisi de olabilir).

 Kadın bâni: Safiye Sultan başlattı, Hatice Turhan
Sultan tamamlattı

Safiye Sultan 1598'de başlattı, inşaat yarım kaldı; 1660
yangınından sonra Hatice Turhan Sultan tamamlattı
(açılış 30 Ekim 1665).
TDV "Yenicami Külliyesi"

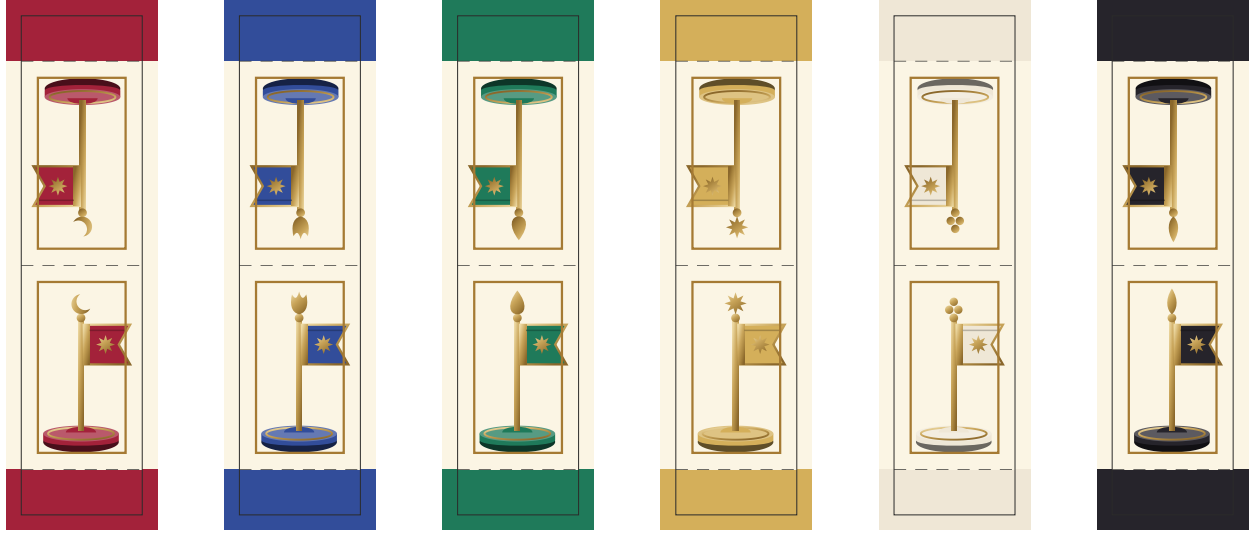

SANCAK VE ÖNCÜ PULLARI · CP İŞARETÇİLERİ · +60 PULLARI

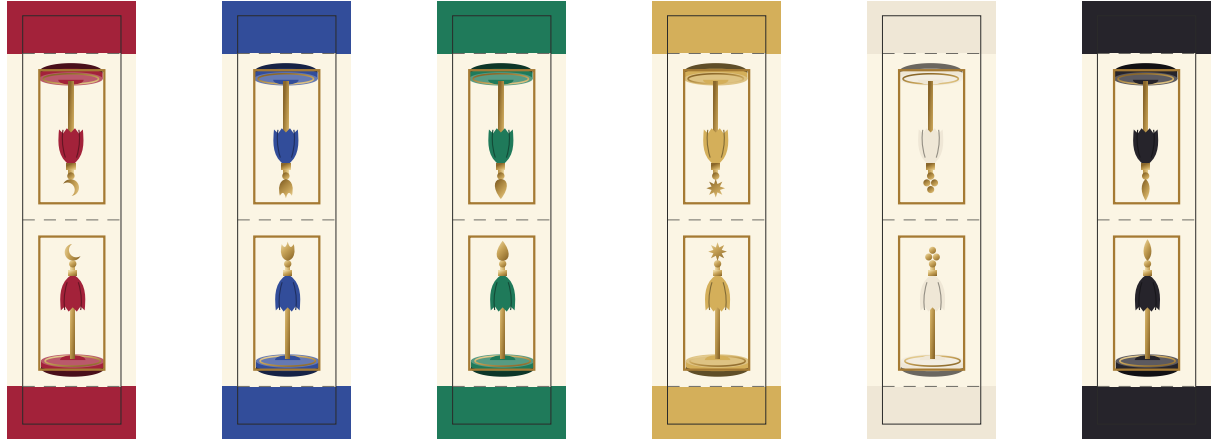

Pulları kalın kartona yapıştırıp kesim dairesinden kesin; renk dairenin 1,5 mm dışına taşar (kesim payı).

SANCAK PİYONLARI · KATLA · YAPIŞTIR

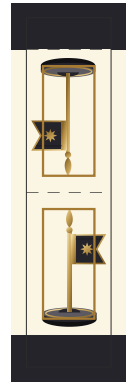
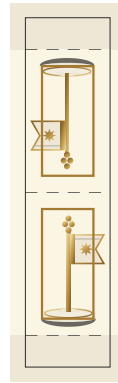
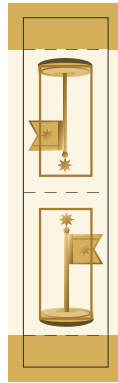
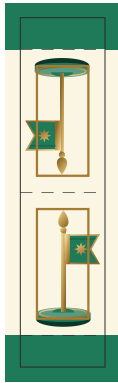
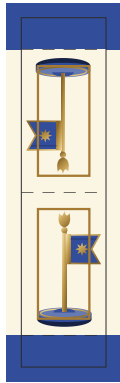
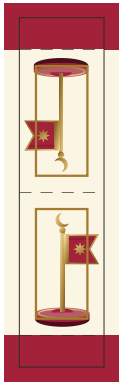
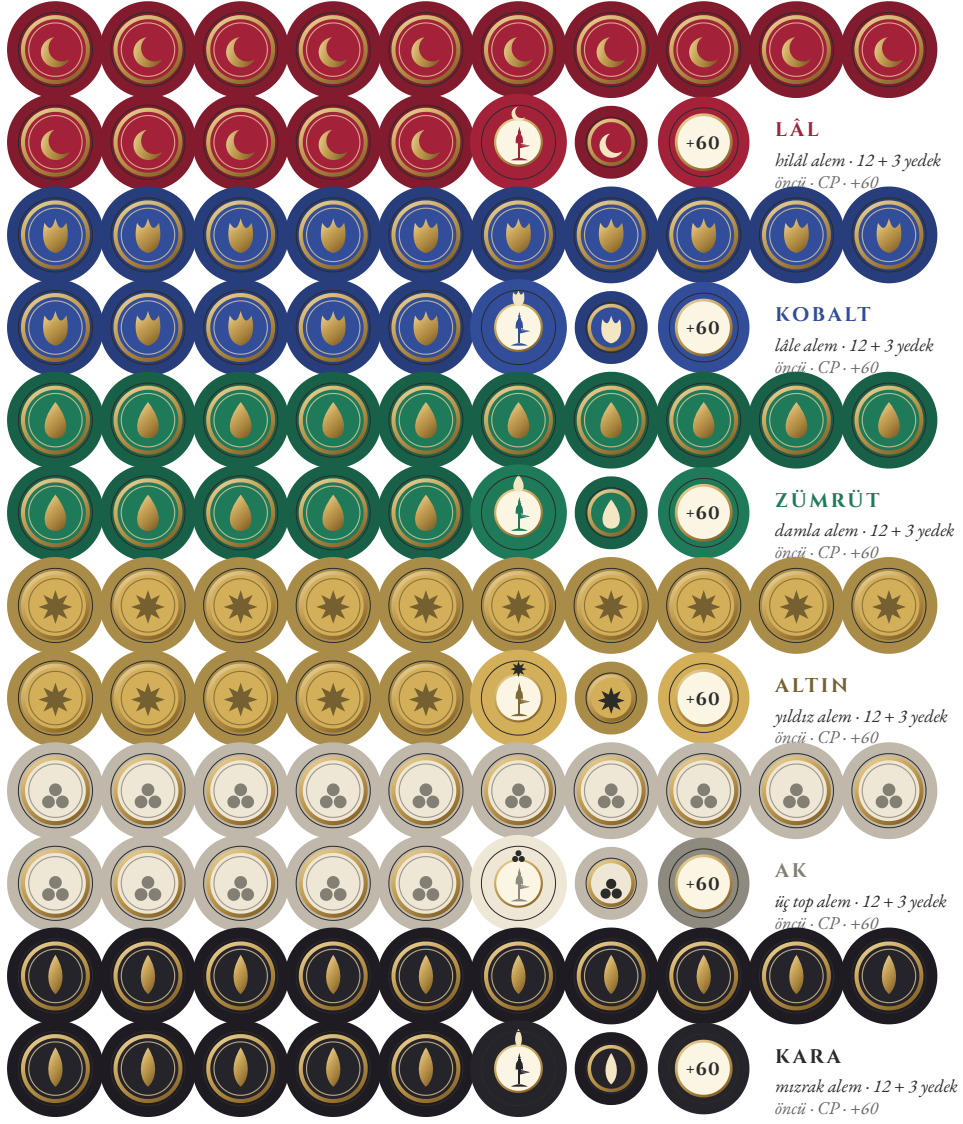

İSTEĞE BAĞLI: TUĞ BİÇİMLİ ÖNCÜ PİYONLARI (PUL YERİNE)

Düz çizgi; kes · kesikli çizgi; katla. İnce kartona (200–350 g) basın; ön ve arka yüz sırt sırta yapıştırılır, ayaklar zıt yönlere kıvrılır. Sancak ve tuğ; insan figürü yok.

YALNIZ A3 HARİTA İÇİN · %70 ÖLÇEKLİ PULLAR VE PİYONLAR

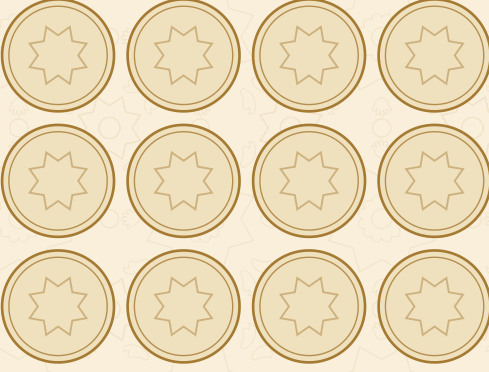

A2 ve 4×A4 haritada büyük pulları kullanın. Düz çizgi: kes · kesikli çizgi: katla.

LÂL

oyuncu paftası · hilâl alem

SANCAK OCAĞI

ÖNCÜ

Hazırlık eylemiyle en çok 2 menzildeki, ileride açılacak boş şehre gönder.

HİZMET · 9. DEVİRDEN

KUDÜS +2

HAREMEYN +2

YOL ESERİ · MENZİL

Yedek pulla işaretle · 10. devirden Menzilhâne +2

OYNANAN YOL KARTLARI

Kışlak oynayınca hepsi ele döner

ELİNDEKİ ESER'LER

gizli, en çok 3

KAZANDIĞIN BERAT'LAR

paftanın altına, kollara göre

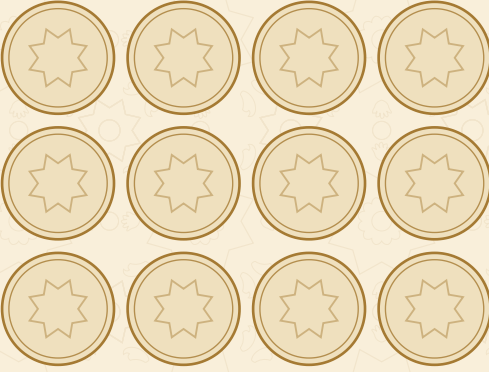
YAPTIRDIĞIN ESER'LER

açık, paftanın sağına

KOBALT

oyuncu paftası · lâle alem

SANCAK OCAĞI

ÖNCÜ

Hazırlık eylemiyle en çok 2 menzildeki, ileride açılacak boş şehre gönder.

HİZMET · 9. DEVİRDEN

KUDÜS +2

HAREMEYN +2

YOL ESERİ · MENZİL

Yedek pulla işaretle · 10. devirden Menzilhâne +2

OYNANAN YOL KARTLARI

Kışlak oynayınca hepsi ele döner

ELİNDEKİ ESER'LER

gizli, en çok 3

KAZANDIĞIN BERAT'LAR

paftanın altına, kollara göre

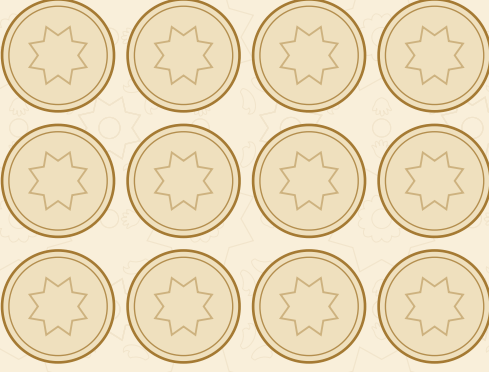
YAPTIRDIĞIN ESER'LER

açık, paftanın sağına

ZÜMRÜT

oyuncu paftası · damla alem

SANCAK OCAĞI

ÖNCÜ

Hazırlık eylemiyle en çok 2 menzildeki, ileride açılacak boş şehre gönder.

HİZMET · 9. DEVİRDEN

KUDÜS +2

HAREMEYN +2

YOL ESERİ · MENZİL

Yedek pulla işaretle · 10. devirden Menzilhâne +2

OYNANAN YOL KARTLARI

Kışlak oynayınca hepsi ele döner

ELİNDEKİ ESER'LER
gizli, en çok 3

KAZANDIĞIN BERAT'LAR
paftanın altına, kollara göre

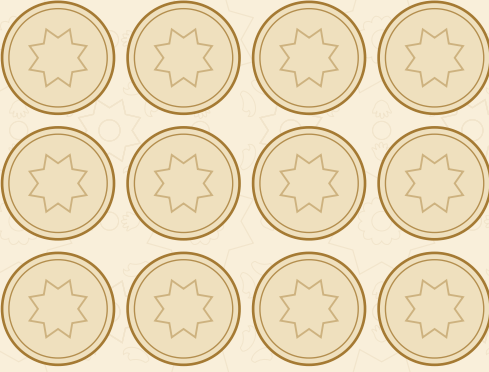

YAPTIRDIĞIN ESER'LER
açık, paftanın sağına

ALTIN

oyuncu paftası · yıldız alem

SANCAK OCAĞI

ÖNCÜ

Hazırlık eylemiyle en çok 2 menzildeki, ileride açılacak boş şehre gönder.

HİZMET · 9. DEVİRDEN

KUDÜS +2

HAREMEYN +2

YOL ESERİ · MENZİL

Yedek pulla işaretle · 10. devirden Menzilhâne +2

OYNANAN YOL KARTLARI

Kışlak oynayınca hepsi ele döner

ELİNDEKİ ESER'LER
gizli, en çok 3

KAZANDIĞIN BERAT'LAR
paftanın altına, kollara göre

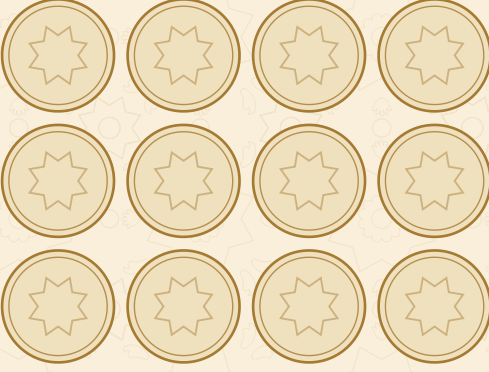

YAPTIRDIĞIN ESER'LER
açık, paftanın sağına

A K

oyuncu paftası · üç top alem

SANCAK OCAĞI

12 sancak pulun burada bekler. Fetihte şehre bir pul koyarsın; 1402'de iade şehirlerinden kalkanlar buraya döner. 3 yedek pul sağdaki izlerde işaret olur (Kudüs, Haremeyn, Yol eseri).

ÖNCÜ

Hazırlık eylemiyle en çok 2 menzildeki, ileride açılacak boş şehre gönder.

HİZMET · 9. DEVİRDEN

KUDÜS +2

HAREMEYN +2

YOL ESERİ · MENZİL

Yedek pulla işaretle · 10. devirden Menzilhâne +2

OYNANAN YOL KARTLARI

Kışlak oynayınca hepsi ele döner

ELİNDEKİ ESER'LER
gizli, en çok 3

KAZANDIĞIN BERAT'LAR
paftanın altına, kollara göre

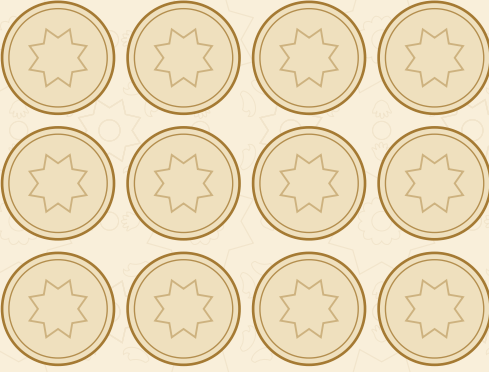

YAPTIRDIĞIN ESER'LER
açık, paftanın sağına

KARA

oyuncu paftası · mızrak alem

SANCAK OCAĞI

12 sancak pulun burada bekler. Fetihte şehre bir pul koyarsın; 1402'de iade şehirlerinden kalkanlar buraya döner. 3 yedek pul sağdaki izlerde işaret olur (Kudüs, Haremeyn, Yol eseri).

ÖNCÜ

Hazırlık eylemiyle en çok 2 menzildeki, ileride açılacak boş şehre gönder.

HİZMET · 9. DEVİRDEN

KUDÜS +2

HAREMEYN +2

YOL ESERİ · MENZİL

Yedek pulla işaretle · 10. devirden Menzilhâne +2

OYNANAN YOL KARTLARI

Kışlak oynayınca hepsi ele döner

ELİNDEKİ ESER'LER
gizli, en çok 3

KAZANDIĞIN BERAT'LAR
paftanın altına, kollara göre

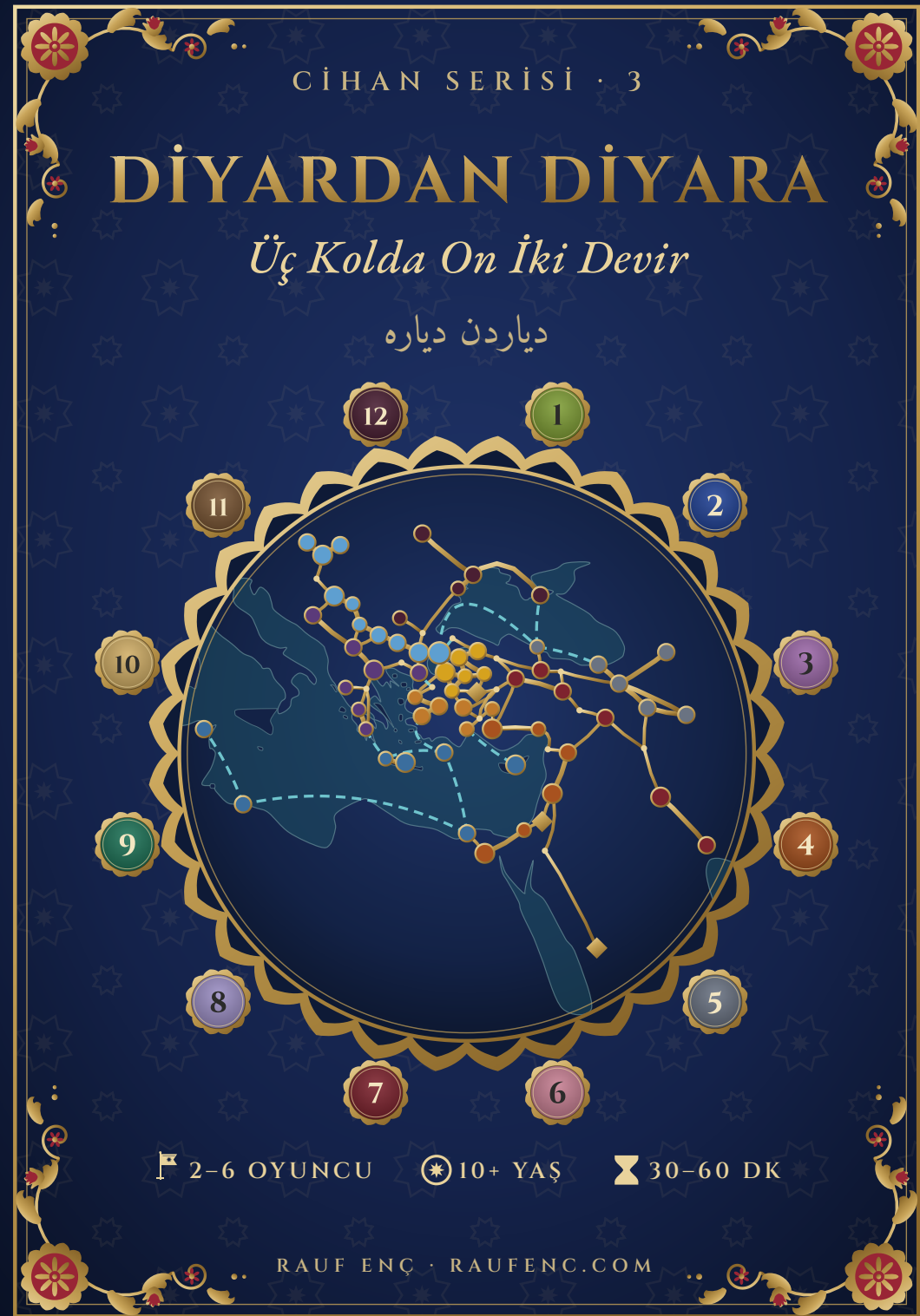
YAPTIRDIĞIN ESER'LER
açık, paftanın sağına

TAKVİM CETVELİ تقویم

Açık Defter · her devirde açılan şehirler ve CP'leri. Katılış yılları Berat'ın tarih yüzündedir. Mühür için onları batırlamaya çalışın.

1 OSMAN GAZİ 1299–1324 1 Bilecik 1 Yenişehir 1 İnégöl	2 ORHAN GAZİ 1324–1362 2 Ankara 1 Balıkesir 3 Bursa 2 Gelibolu 2 İzmit 2 İzmit	3 I. MURAD (HÜDÂVENDİĞÂR) 1362–1389 3 Edirne 2 Filibe 1 Niş 2 Sofya 1 Akşehir <i>ilk</i> 1 Kütahya <i>ilk</i> 1 Selanik <i>ilk</i>	4 I. BAYEZİD (YILDIRIM) 1389–1402 2 Amasya 1 Antalya 1 Niğbolu 2 Üsküp 1 Konya <i>ilk</i> 1 Manisa <i>ilk</i> 1 Sivas <i>ilk</i> 1 İzmir <i>ilk</i>
5 FETRET DEVRİ · I. MEHMED (ÇELEBİ) 1402–1421 2 Manisa <i>kesin</i> 2 Sivas <i>kesin</i>	6 II. MURAD 1421–1451 1 Yanya 2 Kütahya <i>kesin</i> 3 Selanik <i>kesin</i> 2 İzmir <i>kesin</i>	7 II. MEHMED (FÂTİH) 1451–1481 2 Kefe 1 Mezistre 2 Saraybosna 1 Semendire 1 Sinop 2 Trabzon 4 İstanbul 1 Akşehir <i>kesin</i> 3 Konya <i>kesin</i>	8 II. BAYEZİD 1481–1512 2 Akkırman 1 Kili 1 İnebahtı
9 I. SELİM (YAVUZ) 1512–1520 1 Adana 2 Diyarbakır 2 Erzurum 1 Gazze 2 Halep 3 Kahire 2 İskenderiye 3 Şam	10 I. SÜLEYMAN (KANÜNİ) 1520–1566 2 Basra 3 Bağdat 3 Belgrad 3 Budin 2 Rodos 2 Trablusgarp 2 Van	11 II. SELİM · III. MURAD 1566–1595 3 Kıbrıs 2 Tebriz 2 Tiflis 2 Tunus	12 III. MEHMED – IV. MEHMED 1595–1683 2 Eğri 1 Hanya 2 Kamanıçe 3 Kandiye 2 Uyvar
Kudüs, Haremeyn: Hizmet	Menzilbâne +2 İki sefer		1683: oyun biter

İşaretili şehirler 1402'de (4. devrin sonu) beyliklerine döner ve kesin katılış devrinde yeniden açılır. Karma masada tarihi bilen oyuncu cetvele bakmaz.

DİYARDAN DİYARA

Takvim padişah padişah ilerler; sen Osmanlı'nın menzil kollarında şehirden şehre yol alırsın. Hangi şehrin hangi devirde, hangi yoldan katıldığını bilen oraya herkesten önce varır.

2-6

oyuncu ya da takım

30-60

dakika

10+

yaş

OYUNUN AMACI

Söğür'ten 1683'e kadar **on iki devir** boyunca şehirlerin Osmanlı'ya katılışını kayda geçirirsin (**Fetih**), eser yaptırırsın (**İmar**), Kudüs'e ve Haremeyn'e **Hizmet** edersin. 12. devrin sonunda en çok **Cihan Puanı (CP)** toplayan kazanır. Zar yok, para yok, kimse elenmez.

KUTUNUN İÇİNDE

- ◆ **Harita** · 594 × 420 mm; sağda Takvim şeridi, sol altta Cihan Puanı izi
- ◆ **12 Devir kartı** · her biri bir saltanat: padişah, yıllar, ferman, açılan şehirler
- ◆ **59 Berat kartı ve 12 Berat ayracı** · şehrin katılış kaydı: ad yüzü ve tarih yüzü
- ◆ **36 Yol kartı** · altı renk × (1, 2, 3, 4, 5, Kışlak)
- ◆ **32 Eser kartı** · 10 Yol, 10 İlim, 12 Hayır eseri · **6 oyuncu yardımı**
- ◆ **90 sancak pulu** (oyuncu başına 12 + 3 yedek), 6 öncü pulu, 6 CP işaretçisi, 6 “+60” pulu, devir işaretçisi, devir başı pulu
- ◆ **6 sancak piyonu** ve 6 tuğ öncü piyonu (isteğe bağlı; öncü pulu yerine) · 6 oyuncu paftası · 2 deste kutusu · bu kitapçık
- ◆ Hızlı başvuru ve İlk oyun kurulumu · büyük Takvim cetveli · Öğretmen sayfası

TARİH KÖŞESİ

MENZİL

Yol üzerinde ulak ve yolcuların konaklayıp at değiştirdiği durak. (TDV “Menzil”)

KOL

İstanbul'dan çıkan ana yol. Anadolu'da ve Rumeli'de üçer kol vardı: sağ, orta, sol. (TDV “Menzil”)

MENZİLHÂNE

Ulak atlarının hazır tutulduğu menzil yapısı. Sistem 1539'da Vezîriâzam Lutfî Paşa'nın zamanında yeniden düzenlendi. (TDV “Menzil”)

SURRE

Her yıl Haremeyn halkı için İstanbul'dan gönderilen para ve hediyeler. Surre alayı Şam üzerinden giderdi. (TDV “Surre”)

FETRET DEVRİ

Ankara Savaşı'ndan sonra şehzadelerin taht mücadelesi yaptığı dönem (1402-1413). (TDV “Fetret Devri”)

KATILIŞ BİÇİMLERİ

FETİH

Şehir bir harekâtla alındı.

KUŞATMA

Şehir kısa ya da uzun bir kuşatmadan sonra alındı.

TESLİM

Kumandan ya da halk, şartları kararlaştırarak şehri teslim etti.

İLHAK

Bir beyliğin toprakları Osmanlı ülkesine bağlandı.

ÇEYİZ

Şehir bir evlilikte çeyiz olarak Osmanlı hanedanına geçti.

SATIN ALMA

Şehir, sahibi olan beyden satın alındı.

VASİYET

Bey, memleketini ölümünden sonra Osmanlı hükümdarına bıraktı.

İTAAT / İSTİMALET

Yerel yönetici ya da halk Osmanlı'ya bağlılığını bildirdi; gönül alma (istimalet) siyasetiyle katıldı.

KATILMA

Şehir Osmanlı ülkesine katıldı; kaynaklar ayrıntı vermez.

BOŞALAN ŞEHRE GİRİŞ

Depremle surları yıkılıp halkı ayrılan şehir onarıldı ve yeniden iskân edildi.

Diyardan Diyara · Üç Kolda On İki Devir · Cihan Serisi 3 · Tasarım: Rauf Enç · raufenc.com

Tarih bilgileri TDV İslâm Ansiklopedisi maddelerine dayanır; madde adları kartlarda yazılmıştır. Tartışmalı tarihler aralıkla verilmiştir. Peygamber, melek ya da Allah tasviri yoktur; insan figürü kullanılmaz. Kudüs ve Haremeyn yalnız stilize rozetle gösterilir ve kimsenin mülkü olmaz.

Yazı tipleri: Cinzel, EB Garamond ve Amiri (SIL Open Font License 1.1); Osmanlıca vurgular harekesiz yazılmıştır. Bütün süslemeler ve simgeler özel çizimdir (Cihan Serisi “Nakkashâne”). Baskı sürümü 2.1 · 30 Eylül 2026.

DERS MODU

PAKET	DEVİRLER	BAŞLANGIÇ	MEB
Ders A	1-6 (1299-1451)	Söğüt · Eser'siz · pazar 2	10.2 Beylikten Devlete
Ders B	7-12 (1451-1683)	İstanbul · 1 Eser · pazar 4	10.3 Cihan Devleti

- ◆ **Ders A kurulumu:** devri 7 ve sonrası olan 21 Eser kartını kutuda bırakın; deste 11 karttır. Pazar 2 kart açılır. Takımlar Eser'siz başlar; Eser'i Mühür ödülüyle ya da Hazırlık'la alır. Ders A'da elde en çok 2 Eser tutulur. Kısa derste (Devir 1-4) devri 5 ve sonrası olan Eser'ler de kutuda kalır; deste 5 karttır. Pazar 2 kart, takımlar Eser'siz başlar.
- ◆ Her devir **tek sefer**. Menzilhâne ve Surre geçerlidir. Açık Defter. Başlangıç telifisi yoktur. Deste biterse atılan Eser'leri karıştırıp yeni deste yapın.
- ◆ **Devir sorusu:** öğretmen, Öğretmen sayfasındaki soruyu okur; takımlar yazar. Eşit kartta önce az CP'li, sonra soruyu doğru ve önce yazan takım oynar.
- ◆ **Herkes Mühür yazar:** bir takım fetih yapınca bütün takımlar yılı yazar. Fetih yapan doğruysa +1 CP. Doğru yazan diğer takımlar, fetih yapanın solundan başlayarak sırayla desteden 1 Eser çeker (elde en çok: Ders A 2, Ders B 3). Deste ve atılanlar bittiyse ödül pazarın en soldaki kartıdır; pazar da boşa ödül yoktur.

Ders B kurulumu: (1) 7-12. Devir kartlarını ayırın, 1-6'yı kutuda bırakın. (2) 1-6. bölümlerin ve İstanbul'un Berat'ları Devlet yığınınca. Konya ve Akşehir 7. devirde açık gelir; bu pakette ilk alınışları kesin katılıştır: kesin yıl sorulur ve kesin CP alınır. (3) Devir işaretçisi Takvim şeridinin 7. kutusuna. (4) Piyonlar İstanbul'a. 32 Eser kartının hepsi destededir. Pazar 4 kart açılır; her takım 1 Eser çeker. Elde en çok 3 Eser.

Roller (her devir döner): **Sancakbeyi** kartı seçer · **Ulak** yürütür, menzil sayar · **Vakanüvis** Berat'ı okur, Mühür'ü yazar · **Mimar** Eser'i ve öncüyü yönetir.

40 DAKİKALIK DERS

0-5 kurulum · 5-33 oyun · 33-40 çıkış; takımlar Berat'larını tarih şeridine dizer, çıkış kartını yazar. Tam paket 4 takımda yaklaşık Ders A 30, Ders B 27 dakika (tahmin): ilk derste **kısa ders** (Ders A 1-4 ya da Ders B 7-10) ya da çift ders saati. **Öğretmenin hazırlayacakları:** takım başına yazı yüzeyi, Öğretmen sayfasının arkasındaki tarih şeridi ve çıkış kartının fotokopisi, bir saat.

KARTLARI TANIYIN

Berat'ın iki yüzü: **ad yüzü** (solda) masada yukarı bakar; **tarih yüzü** (sağda) ancak yıl söylendikten sonra çevrilir.

- 1 Kol:** şehrin bağlı olduğu menzil kolu (renk ve simge).
- 2 Şehir penceresi** ve şehrin adı.
- 3 CP:** fethedince kazandığınız puan.
- 4 Mühür:** çevirmeden yılı söyle, +1 CP.
- 5 Katılış yılı** (Mühür'ün cevabı).
- 6 Devir ve padişah.**
- 7 Katılış biçimi:** fetih, teslim, çeyiz...
- 8 Mühür kabul aralığı** (10 yıllık pay dahil).

Devir · saltanat, ferman ve açılan şehirler

Yol · gizli seçilir: menzil ve sıra

Eser · İmar ile yaptırılır

Berat ayracı · desteyi devirlere ayırır

KURULUM

- 1 **Harita** ortaya açılır. **Devir işaretçisi** Takvim şeridinin 1. kutusuna, herkesin **CP işaretçisi** Cihan Puanı izinin o'na konur.
- 2 **Devir kartları** 1'den 12'ye sıralanır; 1 en üstte, kapalı deste olur.
- 3 **Berat destesi** ayrıçalarıyla devir sırasında, **deste kutusunda** bekler. Her devrin başında yalnız o devrin bölümü (ayracından bir sonraki ayraca kadar) çıkarılır ve **ad yüzü yukarı** açılır. işaretli 7 şehrin Berat'ı ilk katılış devrinin bölümündedir.
- 4 **Eser destesi** karıştırılır; 4 kart açılarak **Eser pazarı** kurulur. Yanına atılan Eser'ler ve **Devlet yığını** için yer bırakılır.
- 5 Her oyuncu bir renk seçer ve şunları alır: oyuncu paftası, 6 Yol kartı (1-5 ve Kışlak), 12 sancak pulu ve 3 yedek pul, 1 öncü pulu, CP işaretçisi, yardım kartı. **Sancak piyonu Söğüt ordugâhına** konur (haritadaki kartuş; orada duran piyon Söğüt'te sayılır).
- 6 En genç oyuncu **devir başı pulunu** alır; o başlangıç oyuncusudur.
- 7 Herkes desteden 2 Eser çeker ve gizli tutar. **2 ya da 3 kişilik** Aile oyununda başlangıç oyuncusu 3 çeker (Usta'da ve Ders'te bu telafi yoktur).
- 8 **Büyük Takvim cetveli** masaya konur (kitapçığın arka kapağında da vardır). Bu, **Açık Defter**'dir: hangi şehrin hangi devirde açılacağı görülür.

İlk kez açarken: Berat'ları **Takvim cetveline** bakarak devirlere ayırın (tarih yüzüne bakmayın; yıllar Mühür'ün cevabıdır) ve her bölümün önüne kendi ayracını koyun. Oyun sonunda Berat'ları **ad yüzü yukarı**, aynı sırayla kutuya geri koyarsanız bir sonraki kurulum bir dakika sürer; işaretli 7 Berat'ı **ilk katılış bölümüne** geri koyun.

Tarihi iyi bilen biri var mı? Önerilen ayar **karma masadır**: bilen oyuncu cetvele bakmadan oynar (sayfa 13).

OYUN BİÇİMLERİ

KARMA MASA · ÖNERİLEN

Tarihi iyi bilen oyuncu **Kapalı Defter**'le, öğrenenler **Açık Defter**'le oynar: bilen oyuncu Takvim cetveline bakmaz. Bu devrin açılan şehirleri herkes için masadadır. Bilen oyuncu açık olmayan bir şehirde fetih ya da kurala aykırı bir öncü denerse **Usta cezası** uygulanır: Berat herkese açılır, eylemi boşa gider.

USTA (KAPALI DEFTER)

Berat'lar ayrıçsız, alfabetik tek destedir ve kutuda durur; cetvel kullanılmaz. **Devir kartı kapalı kalır**. Devir başı oyuncusu padişahı ve fermanı Hızlı Başvuru'daki "**Devirler ve fermanlar**" tablosundan (padişah haritadaki Takvim şeridinde de yazar) okur; kartta şehir adları vardır. Devir sonunda Devir kartı çevrilir: listedeki şehirlerden sancaksız kalanların Berat'ları alfabetik desteden Devlet yığına alınır. Açık olmayan bir şehirde Fetih denersen Berat herkese açılır ve eylemin boşa gider; öncüyü ileride açılmayacak ya da şu an açık bir şehre göndermek de böyledir. Ankara'da iade Berat'ları alfabetik desteye geri konur. Başlangıç telafisi yoktur. Bilgisi birbirine yakın masalar için.

KISA SEFER (5-6 OYUNCU)

Her devir (7. ve 10. dahil) tek sefer oynanır; altı kişide önerilir.

İKİ VE ÜÇ KİŞİLİK OYUN · TAKIM

Aile ve Kısa Sefer'de iki ya da üç kişide başlangıç oyuncusu 3 Eser kartı alır; birçok şehrin Devlet'e geçmesi doğaldır. Her modda 2-6 takım oynanabilir; takımın kararını **Sancakbeyi** verir.

YAKLAŞIK SÜRE (DK)	2	3	4	5	6
Aile · alışmış / ilk oyun	26 / 44	33 / 55	39 / 65	45 / 75	51 / 85
Kısa Sefer	24 / 40	29 / 49	35 / 58	40 / 66	45 / 75

Kurulum ve kural anlatımı dabil değildir; süreler simülasyondan tahmindir.

SIK SORULANLAR

İKİ OYUNCU AYNI ŞEHRE VARIRSA?

Sırası önce gelen fetheder; diğeri başka bir eylem seçer.

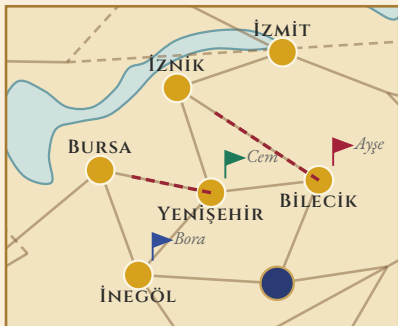
SANCAK PULLARIM BİTERSE?

12 sancak ve 3 yedek pulun var; yetmezse izlerde kullanılmayan bir pulunu kullan.

ÖRNEK: 2. DEVİR

Ayşe (Lâl), Bora (Kobalt) ve Cem (Zümrüt) oynuyor. 1. devirden sonra Ayşe Bilecik'te (2 CP: şehir ve Mübür), Bora İnegöl'de (1 CP), Cem Yenişehir'de (1 CP). Devir başı pulu Cem'de.

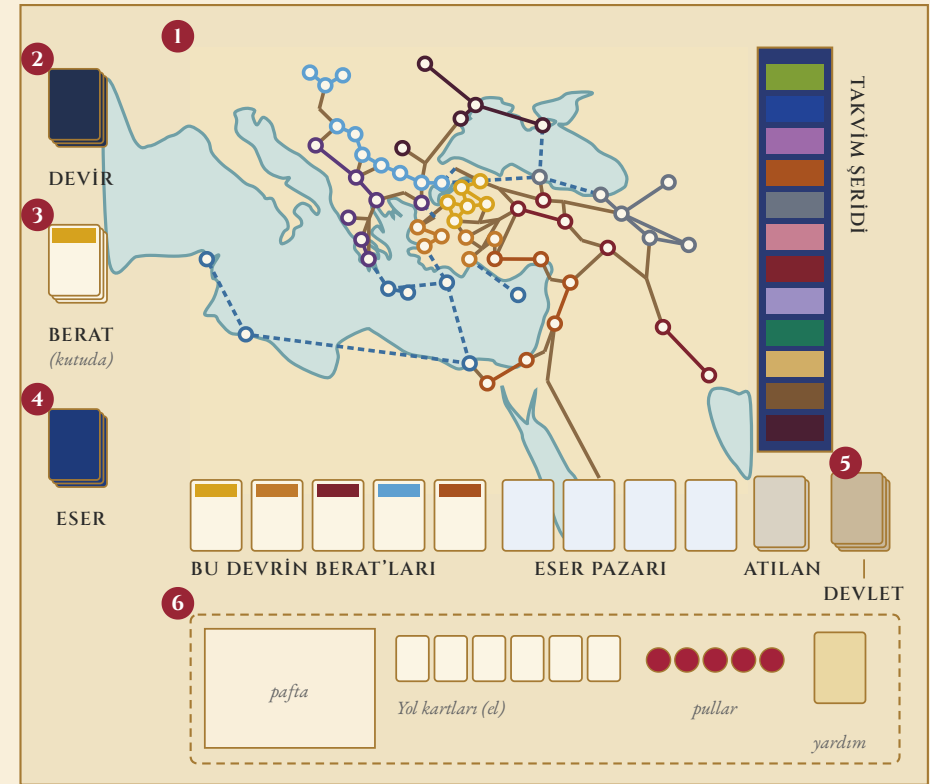
- 1 **Devir kartı:** 2 · Orhan Gazi (1324–1362). Açılan şehirler: Bursa 3, İzmit 2, Balıkesir 1, Ankara 2, Gelibolu 2. Ferman: Lapseki–Gelibolu geçidi açılır.
- 2 **Seçim.** Ayşe 2, Bora 1, Cem 1 seçer ve kartlar birlikte açılır.
- 3 **Sıra.** Bora ile Cem’in kartı da CP’si de eşit; devir başı Cem’de olduğu için önce Cem, sonra Bora, en son Ayşe oynar.
- 4 **Cem** Yenişehir’den 1 menzil yürüyüp Bursa’ya varır. Berat’ı çevirmeden “1326” der. Kartta 1326 yazar: Mühür doğru, +1 CP. Bursa’nın 3 CP’siyle Cem 5 CP olur ve kartı okur: on yılı aşkın bir ablukadan sonra 6 Nisan 1326’da teslim.
- 5 **Bora**’nın 1’lik kartıyla varabileceği açık şehir kalmadı. **Hazırlık** yapar ve öncüsünü 1 menzildeki **Kütahya**’ya gönderir: Kütahya 3. devirde açılacak. O devirde Bora, piyonu nerede olursa olsun Kütahya’yı fethedebilecek.
- 6 **Ayşe** 2’lik kartla 1 menzil yürüyüp İzmit’te durur (daha az yürümek serbest). “1331” der: doğru. İzmit 2 CP, Mühür 1 CP; Ayşe 5 CP.
- 7 **Devir sonu.** İzmit, Balıkesir, Ankara ve Gelibolu sancaksız kaldı: Berat’ları Devlet yığınına gider. Artık fethedilemezler ama İmar edilebilirler. Pazar kayar; devir başı pulu Cem’in sağındaki oyuncuya geçer.

2. devrin başı: Ayşe Bilecik'te, Bora İnegöl'de, Cem Yenışehir'de. Kesikli oklar Cem'in Bursa'ya, Ayşe'nin İznik'e yürüyüşü.

Ders: Aynı devirde açılan bütün şehirler alınamaz. Bir sonraki devre hazırlanan (öncü, yürüyüş yönü) oyuncu kazanır.

MASA DÜZENİ

- 1 Harita: sağda **Takvim** şeridi (devir işaretçisi), sol altta **CP** izi
- 2 **Devir** destesi
- 3 **Berat** destesi deste kutusunda; bu devrin Berat'ları ad yazıyı yukarı açık
- 4 **Eser** destesi, pazar (4 açık kart) ve atılanlar
- 5 **Devlet** yığını: devir sonunda sahihsiz kalan şehirlerin Berat'ları
- 6 Oyuncu alanı: pafta, Yol kartları, pullar, yardım kartı

İlk oyun için: 3–4 oyuncu, Aile kuralı, Açık Defter. Kuralları bir kişi okur; ilk devri birlikte, açık kartlarla oynayın. İlk oyun alışmış bir masadan yarım saat kadar uzun sürer.

BİR DEVİR

Oyun 12 devir sürer. Her devir bir saltanattır ve üç bölümden oluşur.

A DEVİR KARTI
Sıradaki Devir kartı açılır, padişah ve ferman okunur. Berat destesinden bu devrin bölümü çıkarılıp **ad yüzü yukarı** dizilir: bu şehirler **açıktır**. Sancaklı ya da Devlet'e geçmiş bir şehir yeniden alınamaz (bu yalnız **Ç** şehirlerde olabilir).

B SEFER
Çoğu devirde **bir** sefer yapılır; **7. ve 10. devirlerde iki**. Her seferde herkes bir Yol kartı seçer, kartlar birlikte açılır, küçük sayıdan başlayarak herkes yürür ve **tek eylem** yapar.

C DEVİR SONU
Açık olup sancaksız kalan şehirler **Devlet'e** geçer. 4. devrin sonunda **Ankara Savaşı** olur. Eser pazarı kayar; devir başı pulu el değiştirir; devir işaretçisi bir kutu ilerler.

A · DEVİR KARTI
bu devrin şehirleri açılır

B · SEFER
1 ya da 2 kez

C · DEVİR SONU
Devlet'e geçiş, pazar kayar

SEFER SIRASI: KÜÇÜK KART ÖNCE

eşitlikte az CP'li önce, sonra devir başından

SEFERİN ADIMLARI

- Seçim.** Herkes elinden bir Yol kartını gizlice seçip kapalı koyar. Kartlar aynı anda açılır.
- Sıra.** Küçük değer önce oynar; **Kışlak = 0**. Eşitlikte **kartlar açıldığı andaki CP'si az olan** önce oynar; yine eşitse devir başından başlayıp saat yönünde gidilir.
- Yürüyüş ve eylem.** Sırası gelen, kartın değeri kadar menzile kadar yürür (daha az ya da hiç yürümeyebilir), sonra bir eylem yapar.
- Kışlak.** Kışlak oynayan yürümez; kullanılmış bütün Yol kartlarını eline geri alır ve yine bir eylem yapar. Elinde yalnız Kışlak kaldıysa onu oynarsın.

DEVİR SONU · OYUN SONU

- Devlet'e geçiş.** Bu devirde açık olup sancaksız kalan şehirlerin Berat'ı Devlet yığımına konur.
- Ankara Savaşı (yalnız 4. devrin sonunda, 28 Temmuz 1402).** **Ç** işaretli 7 şehirdeki bütün sancaklar sahiplerine döner; kazanılmış CP'ler **kalır**. Bu şehirlerin Berat'ları destede kesin katılış devrinin bölümüne taşınır; Devlet'e geçmiş olanlar da yeniden boşalır. Kesin katılış: Sivas ve Manisa 5.; Kütahya, İzmir ve Selanik 6.; Konya ve Akşehir 7. devir.

1402'de sancağı kalkan iade şehirleri; haritanın dışında kalan Selanik ve Sivas da bunlardandır.

- Eser pazarı.** En soldaki kart atılır, kartlar kayar, yeni kart açılır.
- Devir başı pulu** sağdaki oyuncuya (koltuk sırasında bir önceki) geçer; böylece bir devirde en son oynayan, sonrakinde ilk oynar. **5 kişilik masada** sola geçer; beş kişide sağa geçiş bazı oturma yerlerine ölçülebilir bir üstünlük veriyor; sola geçiş bu farkı büyük ölçüde siler.
- Devir işaretçisi** Takvim şeridinde bir sonraki kutuya ilerletilir.

OYUN SONU (12. DEVRİN SONU, 1683)

- Kol çoğunluğu.** Dokuz kolun her birinde en çok sancağı olan **2 CP**, ikinci olan **1 CP** alır. Birincilikte eşitlik varsa 3 CP eşitler arasında bölünür (aşağı yuvarlanır) ve ikincilik verilmez; ikincilikte eşitlerin hepsi 1 CP alır. Yalnız haritadaki sancaklar sayılır.
- İlim:** her İlim eseri +1 CP.
- Kazanan** en çok CP'si olandır. Eşitlikte daha çok şehri olan, o da eşitse daha çok eseri olan kazanır; yine eşitse zafer paylaşılır.

TASARIM NOTU · 4 kişilik simülasyonlarda kazananın CP'si ortalama şöyle toplanıyor: fetih 15,6 · eser 11,2 · kol çoğunluğu 6,2 · Mühür 4,3 · Külliye, bereket, İlim ve Hizmet 6,3. Karma masada tarihi bilen oyuncu oyunların %37'sini kazanıyor (dört kişide adil pay %25): bilgi fark yaratır ama tek başına kazandırmaz.

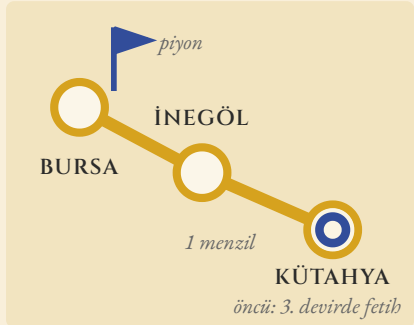
HAZIRLIK VE ÖNCÜ

HAZIRLIK

Aşağıdakilerden birini yap. Hazırlık her zaman yapılabilir.

- ◆ **Eser al:** pazardan ya da desteden 1 Eser kartı al. Elde en çok 3 kart tutulur; fazlasını atılanlar yığına at. Pazar hemen tamamlanır. Deste biterse yeniden karıştırılmaz.
- ◆ **Öncü gönder:** öncü pulunu piyonundan **en çok 2 menzil** uzaktaki bir şehre koy. Menzil **bir sonraki devrin yollarıyla** sayılır (o devirde açılacak deniz yolları ve 7. devirden itibaren İstanbul dahil; Yol eseri ve Menzilhâne eklenmez). Şehir bu devirde açık değildir ama **bu oyunda oynanacak bir devirde açılacaktır, boştur** (ya da 1402'de boşalacak bir 🏰 şehirdir) ve başka bir öncü taşımaz. Öncün zaten haritadaysa onu yeni yere taşırsın.

ÖNCÜ FETHİ

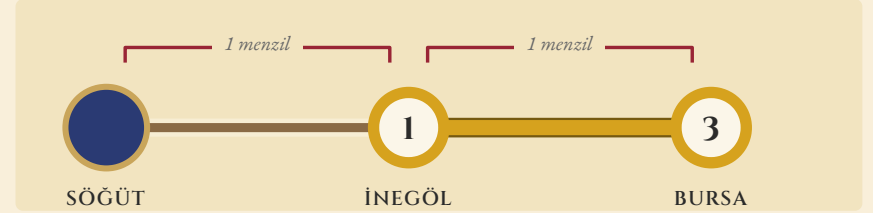
Öncünün bulunduğu şehir bu devirde açıldıysa, sıran geldiğinde **piyonun nerede olursa olsun** o şehri fethedebilirsin; bu senin eylemindir. Yürüyüşünü yine istediğin gibi yaparsın. Mühür ve CP normal fetihteki gibidir; öncü eline döner. Senden önce başka biri o şehri alırsa ya da şehir Devlet'e geçerse öncün eline döner.

Neden öncü? Bir sonraki devrin şehirlerini bilen, sırası geç gelse bile hedefini önceden ayırtabilir. Öncü zorunlu değildir; yerinde kullanıldığında dengeli bir seçenektir.

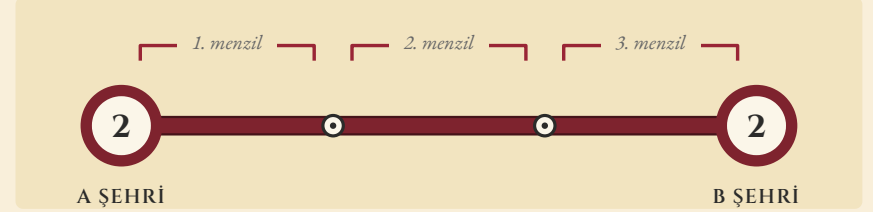

YÜRÜYÜŞ

Uzaklık **menzille** ölçülür (haritadaki adım). Yolların üstündeki küçük **ara noktaların** her biri bir menzildir: iki şehir arasındaki yolu yürümek, **ara nokta sayısının bir fazlası** kadar menzil tutar. Menzil durakları (Bolu, Tokat, Üsküdar gibi) şehir değildir ama durulabilir.

Söğüt'ten İnegöl'e 1 menzil; İnegöl'den Bursa'ya 1 menzil daha. 2'lik kartla Söğüt'ten Bursa'ya varılır.

İki ara noktalı bir yol 3 menzildir: bu şehre en az 3'lük kartla varılır. Ara noktalarda da durulabilir.

- ◆ **Kart değeri kadar menzile kadar** yürürsün. Her yürüyüş bir düğümde (şehir, durak ya da ara nokta) biter.
- ◆ Başka piyonların durduğu yerden **geçmek ve orada durmak serbesttir**. Kalabalık şehirde piyonu madalyonun yanına, yolun dışına koy: nerede durursa dursun o şehirde sayılır.
- ◆ **İstanbul 7. devirden önce kapalıdır:** girilemez, içinden geçilemez (haritada 7 rozetli).
- ◆ **Deniz yolları** kesikli çizilidir; rozetteki devirde açılır (ör. Lapseki–Gelibolu 2. devirde).
- ◆ **Yol eseri:** sahibinin her Yol kartına kalıcı +1 menzil (bütün Yol eserlerinden en çok +2). **Menzilhâne** (10. devirden): her Yol kartı +2 menzil (TDV "Menzil"). Kışlak'a eklenmez.

EYLEMLER · FETİH

Yürüdükten sonra aşağıdaki eylemlerden **yalnız birini** yaparsın: Fetih, İmar, Hizmet, Hazırlık ya da Öncü fethi.

FETİH

Durduğun şehir **bu devirde açıksa ve sancaksızsa** fethedebilirsin.

- Mühür (isteğe bağlı, tek deneme).** Berat'ı çevirmeden önce şehrin katılış yılını söyle. Söylediğin yıl, tarih yüzündeki **Mühür kabul aralığının** içindeyse doğrudur (10 yıllık pay aralığı dahildir): +1 CP. 🕒 şehirlerde ilk fethitte ilk yıl, ikinci fethitte kesin yıl sorulur.
- Sancak pulunu şehre koy, Berat'ı al.
- Şehrin CP'sini kazan (ad yüzünde yazar; 🕒 şehirlerde ilk katılış 1 CP'dir).
- Berat'ın tarih yüzünü **yüksek sesle oku**: yıl, padişah, katılış biçimi ve bilgi. Kart Mühür doğru da olsa yanlış da olsa okunur. 🕒 şehirde ilk fethitte **yalnız İLK bölümü** okunur; KESİN bölümü ikinci fethitte okunur. Berat'ı paftanın altına, kollara göre diz.

1 Ad yüzü yukarı:
şehir, kol, CP

2 Çevirmeden yılı
söyle (Mühür)

3 Çevir ve yüksek
sesle oku

4 Sancağı koy,
Berat'ı al

Katılış tek biçimli değildir. Berat'larda fetih ve kuşatmanın yanında teslim, ilhak, çeyiz, satın alma, vasiyet ve itaat da vardır. Kütahya çeyiz olarak, Akşehir satın alınarak katıldı.

DEVLET ŞEHİRLERİ

Açıldığı devirde kimsenin almadığı şehrin Berat'ı devir sonunda **Devlet yığınınına** gider: artık fethedilemez, ama Osmanlı şehridir ve **İmar** edilebilir.

İMAR VE HİZMET

İMAR

Elindeki bir Eser kartının **şehirde duruyorsan** onu yaptırabilirsin: Eser'i **önüne açık koy** (paftanın sağına). Şartlar:

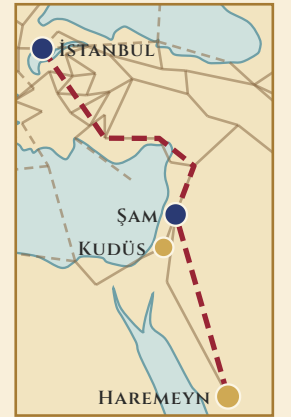
- ◆ Şehir Osmanlı'ya aittir: sancaklı ya da Devlet. Üsküdar 2. devirden, Kudüs 9. devirden itibaren Osmanlı sayılır.
- ◆ Şimdiki devir, eserin devri ya da daha sonrasındır.

AİLE	CP	EK ETKİ
Yol · han, bedesten, köprü, kervansaray	2	Yol kartlarına kalıcı +1 menzil (en çok +2)
İlim · medrese, dârülhadis, dârüşşifâ, rasathâne	3	Oyun sonunda +1 CP
Hayır · cami, imaret, külliye	3	Şehrin sancak sahibine +1 CP bereket

- ◆ **Zamanında:** eser kendi devrinde yapılırsa +1 CP.
- ◆ **Külliye:** bir şehirde üç aileden de eser tamamlanınca, o şehre eser yapmış her oyuncu **hemen +2 CP** alır. Her şehir için bir kez.
- ◆ **Bereket** sancak sahibi sen olsan da verilir. Devlet şehrinde ve Kudüs'te sancak olmadığından bereket yoktur.

HİZMET (9. DEVİRDEN İTİBAREN)

- ◆ **Kudüs'te** durursan +2 CP. **Haremeyn'e** hizmet +2 CP. Her biri oyuncu başına bir kez; paftadaki izde yedek pulla işaretle.
- ◆ **Surre:** Haremeyn hizmeti İstanbul'da ya da Şam'da durarak da yapılabilir (şehir Osmanlı'nın olmalı). Surre alayı İstanbul'dan çıkar, Şam üzerinden gider (TDV "Surre").
- ◆ Kudüs ve Haremeyn kimsenin mülkü olmaz; sancak konmaz.

Surre yolu: İstanbul → Şam → Haremeyn

BİR DEVİR

1 DEVİR KARTI

Sıradaki Devir kartını aç, fermanı oku. Bu devrin Berat bölümünü (ayraçtan sonraki kartlar) ad yüzü yukarı aç.

2 GİZLİ SEÇİM

Herkes bir Yol kartını kapalı seçer; hep birlikte açılır.

3 SIRA

Küçük sayı önce oynar (Kışlak = 0). Eşitlikte kartlar açıldığı andaki CP'si az olan önce; yine eşitse devir başından saat yönünde.

4 YÜRÜ VE TEK EYLEM

Kart değeri kadar menzile kadar yürü, sonra bir eylem yap.

5 DEVİR SONU

Sancaksız açık şehirler Devlet'e geçer · 4. devrin sonunda iade şehirlerinin sancakları kalkar · Eser pazarı kayar · devir başı pulu sağa geçer (5 kişide sola) · devir işaretçisi Takvim şeridinde bir kutu ilerler.

SIRA VE YÜRÜYÜŞ

- ◆ Küçük kart önce; Kışlak = 0; eşitlikte kartlar açıldığında CP'si az olan önce, sonra devir başından saat yönü.
- ◆ Kart değeri kadar menzile kadar yürü; her ara nokta bir menzil.
- ◆ İstanbul 7. devirden önce kapalı. Deniz yolları rozetteki devirde açılır.
- ◆ Yol eseri +1 (en çok +2) · 10. devirden itibaren Menzilhâne +2.

TEK EYLEM

FETİH

Açık ve sancaksız şehirde dur. İstersen önce yılı söyle: tarih yüzündeki Mühür kabul aralığının içindeyse +1 CP (10 yıllık pay aralığı dahildir). Sancağı koy, Berat'ı al, CP'yi kazan, kartı oku.

İMAR

Elindeki Eser'in şehrinde dur; şehir Osmanlı'nın, devir eserin devri ya da sonrası olsun. Eser'i önüne açık koy. Yol 2 · İlim 3 · Hayır 3 CP; kendi devrinde +1. Külliye: bir şehirde üç aile tamamlanınca o şehre eser yapanlara hemen +2.

HİZMET

9. devirden itibaren: Kudüs +2, Haremeyn +2 (İstanbul ya da Şam'dan Surre). Her biri oyuncu başına bir kez.

HAZIRLIK

Pazardan ya da desteden 1 Eser al (elde en çok 3) ya da öncünü en çok 2 menzildeki, ileride açılacak boş şehre gönder.

ÖNCÜ FETHİ

Öncünün şehri açıldıysa, piyonun nerede olursa olsun orayı fethedebilirsin.

DEVİRLER VE FERMANLAR

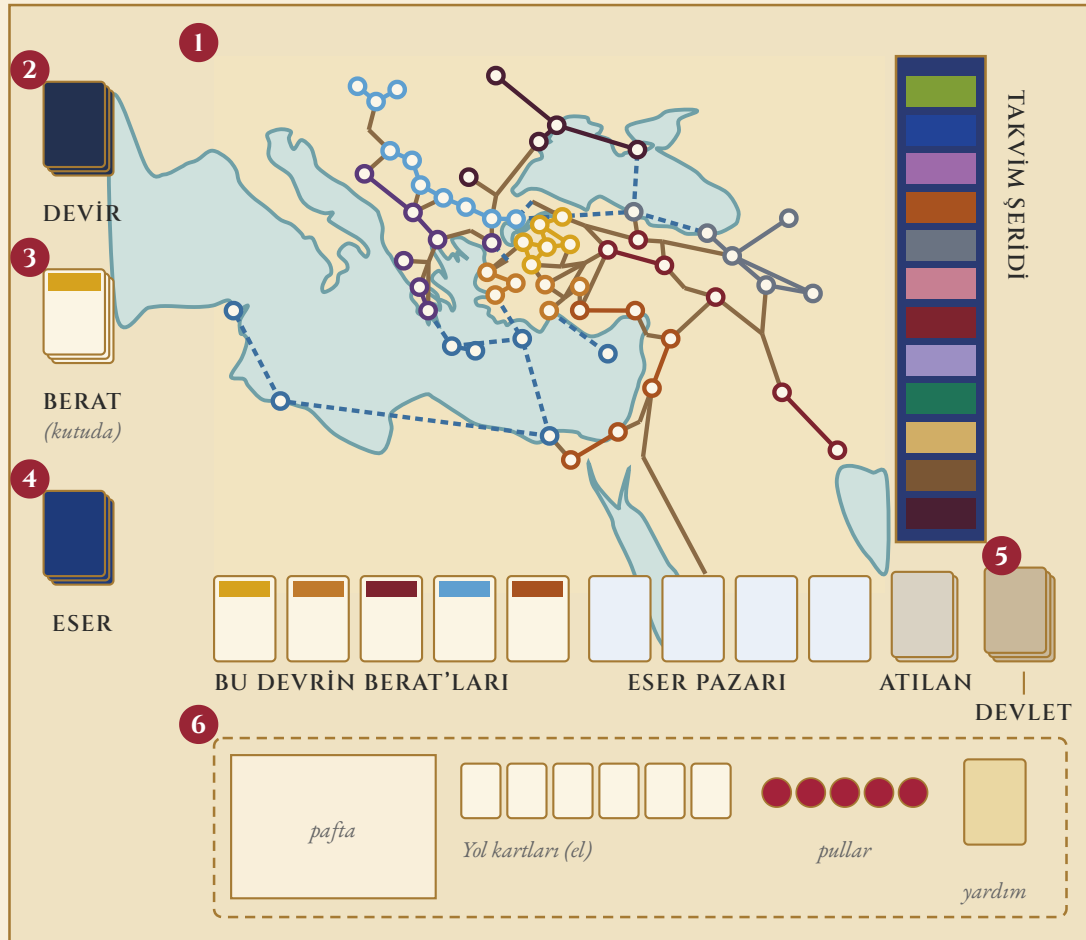
- 1 Osman Gazi** · Kuruluş: herkes Söğüt'ten; İstanbul ve denizler kapalı
- 2 Orhan Gazi** · Lapseki–Gelibolu geçidi açılır
- 3 I. Murad** · Rumeli uç kolları; iade şehirlerinin ilk katılığı
- 4 I. Bayezid** · Sonunda Ankara 1402: iade sancakları kalkar, CP kalır
- 5 I. Mehmed** · Fetret: yalnız iki iade şehri açılır
- 6 II. Murad** · Üç iade şehri kesin katılır
- 7 II. Mehmed** · İstanbul ve Karadeniz yolları · iki sefer
- 8 II. Bayezid** · Karadeniz'in kuzeybatı kıyısı
- 9 I. Selim** · Kudüs, Haremeyn: Hizmet · İskenderiye–Rodod
- 10 I. Süleyman** · Menzilhâne +2 · Akdeniz yolları · iki sefer
- 11 II. Selim · III. Murad** · Antalya–Kıbrıs yolu açılır
- 12 III. Mehmed – IV. Mehmed** · Girit yolları · 1683: oyun biter

OYUN SONU

- ◆ Her kolda en çok sancak 2 CP, ikinci 1 CP (birincilik eşitliğinde 3 CP bölünür).
- ◆ Her İlim eseri +1 CP.
- ◆ Eşitlikte: daha çok şehir, sonra daha çok eser; yine eşitse paylaşılır.

MÜHÜR

Berat'ı çevirmeden yılı söyle. Söylediğin yıl, tarih yüzündeki **Mühür kabul aralığının** içindeyse doğrudur (10 yıllık pay aralığı dahildir): **+1 CP**. Tek deneme; kart her durumda okunur (iade şehrinde ilk fethitte yalnız İLK bölüm).

- 1 **Haritayı** açın. Devir işaretçisi Takvim şeridinin 1. kutusuna, CP işaretçileri Cihan Puanı izinin 0'ına.
- 2 **Devir kartları** 1'den 12'ye; 1 üstte, kapalı.
- 3 **Berat destesi** ayrıçalarıyla kutuda kalır; 1. devrin bölümünü (Bilecik, İnegöl, Yenişehir) ad yüzü yukarı açın.
- 4 **Eser destesini** karıştırın, 4 kart açarak pazarı kurun.
- 5 Her oyuncu: pafta, 6 Yol kartı, 12 sancak pulu + 3 yedek, öncü, CP işaretçisi, yardım kartı; **piyon Söğüt ordugâhına**.
- 6 En genç oyuncu devir başı pulunu alır. Herkes 2 Eser çeker (3 kişide başlangıç oyuncusu 3).
- 7 Büyük Takvim cetvelini masaya koyun. İlk devri kartlar açık, birlikte oynayın.

KUTUDAN ÇIKANLAR

Harita · 12 Devir · 12 Berat ayrıacı · 59 Berat · 36 Yol · 32 Eser · 6 yardım kartı · 90 sancak pulu · 6 öncü · 6 CP işaretçisi · 6 “+60” pulu · devir işaretçisi ve devir başı pulu · 6 sancak piyonu (+6 isteğe bağlı tuğ öncü) · 6 pafta · 2 deste kutusu · kurallar kitapçığı · Takvim cetveli · Öğretmen sayfası

İlk devirde herkes Söğüt'ten çıkar. Açık şehirler Bilecik, İnegöl ve Yenişehir (1'er CP): Bilecik ve İnegöl **1 menzilde**, Yenişehir **2 menzilde** (Bilecik ya da İnegöl üzerinden).

İpucu: 1. devirde 2'lik kart Yenişehir'e yetiştirir. 2. devirde Bursa (3 CP) açılır: birinci devrin sonunda Bursa'ya yakın durmak iyi bir hazırlıktır.

Unutmayın: Açık olup kimsenin almadığı şehirler devir sonunda Devlet'e geçer; İmar için yine kullanılır.

TAKVİM CETVELİ تقويم

Açık Defter · her devirde açılan şehirler ve CP'leri. Katılış yılları Berat'ın tarih yüzündedir. Mühür için onları hatırlamaya çalışın.

1 OSMAN GAZİ 1299–1324 1 Bilecik 1 Yenişehir 1 İnegöl	2 ORHAN GAZİ 1324–1362 2 Ankara 1 Balıkesir 3 Bursa 2 Gelibolu 2 İzmit 2 İznik Çanakkale geçidi	3 I. MURAD (HÜDÂVENDİGÂR) 1362–1389 3 Edirne 2 Filibe 1 Niş 2 Sofya 1 Akşehir <i>kesin</i> 1 Kütahya <i>kesin</i> 1 Selanik <i>kesin</i>	4 I. BAYEZİD (YILDIRIM) 1389–1402 2 Amasya 1 Antalya 1 Niğbolu 2 Üsküp 1 Konya <i>kesin</i> 1 Manisa <i>kesin</i> 1 Sivas <i>kesin</i> 1 İzmir <i>kesin</i> Sonunda Ankara 1402	5 FETRET DEVRİ · I. MEHMED (ÇELEBİ) 1402–1421 2 Manisa <i>kesin</i> 2 Sivas <i>kesin</i>	6 II. MURAD 1421–1451 1 Yanya 2 Kütahya <i>kesin</i> 3 Selanik <i>kesin</i> 2 İzmir <i>kesin</i>
7 II. MEHMED (FÂTİH) 1451–1481 2 Kefe 1 Mezistre 2 Saraybosna 1 Semendire 1 Sinop 2 Trabzon 4 İstanbul 1 Akşehir <i>kesin</i> 3 Konya <i>kesin</i> İstanbul açılır İki sefer	8 II. BAYEZİD 1481–1512 2 Akkirman 1 Kili 1 İnebahtı	9 I. SELİM (YAVUZ) 1512–1520 1 Adana 2 Diyarbakır 2 Erzurum 1 Gazze 2 Halep 3 Kahire 2 İskenderiye 3 Şam Kudüs, Haremeyn: Hizmet	10 I. SÜLEYMAN (KANÛNÎ) 1520–1566 2 Basra 3 Bağdat 3 Belgrad 3 Budin 2 Rodos 2 Trablusgarp 2 Van Menzilhâne +2 İki sefer	11 II. SELİM · III. MURAD 1566–1595 3 Kıbrıs 2 Tebriz 2 Tiflis 2 Tunus	12 III. MEHMED – IV. MEHMED 1595–1683 2 Eğri 1 Hanya 2 Kamanîçe 3 Kandiye 2 Uyvar 1683: oyun biter

İşaretili şehirler 1402'de (4. devrin sonu) beyliklerine döner ve kesin katılış devrinde yeniden açılır. Karma masada tarihi bilen oyuncu cetvele bakmaz.

CİHAN SERİSİ · 3

DIYARDAN DIYARA

Üç Kolda On İki Devir

دياردن دياره

2-6 OYUNCU

10+ YAŞ

30-60 DK

RAUF ENÇ · RAUFENC.COM

Bu sayfa öğretmen içindir. Devir sorusunu devrin başında siz okursunuz; cevaplar kartlarda yoktur (Mühür'ün yıl bilgisi masada sızmasın diye).

DEVİR	PADİŞAH	DEVİR SORUSU	CEVAP
1	Osman Gazi 1299–1324 · Ders A	Osman Gazi, fethettiği İnegöl'ü hangi silah arkadaşına yurt olarak verdi?	<i>Turgut Alp (bölge bir süre “Turgut-ili” diye anıldı).</i> (TDV “Osman I”)
2	Orhan Gazi 1324–1362 · Ders A	Uzun bir ablukadan sonra teslim olan ve Orhan Gazi'nin ilk büyük başkenti yaptığı şehir hangisidir?	<i>Bursa (uzun bir ablukadan sonra teslim oldu).</i> (TDV “Bursa”)
3	I. Murad (Hüdâvendigâr) 1362–1389 · Ders A	Kütahya Osmanlılar'a hangi yolla geçti?	<i>Çeyiz: Germiyanoglu Süleyman Şah'ın kızı Şebzade Bayezid'le evlenince Kütahya, Simav, Eğrigöz ve Tavşanlı çeyiz olarak verildi.</i> (TDV “Kütahya”)
4	I. Bayezid (Yıldırım) 1389–1402 · Ders A	Yıldırım Bayezid ile Timur arasındaki büyük meydan savaşı nerede yapıldı?	<i>Ankara yakınlarında, Çubuk ovasında (28 Temmuz 1402).</i> (TDV “Ankara Savaşı”)
5	Fetret Devri · I. Mehmed (Çelebi) 1402–1421 · Ders A	Ankara Savaşı'ndan sonra şehzadelerin saltanat mücadelesi yaptığı döneme ne ad verilir, kim sona erdirdi?	<i>Fetret Devri; Çelebi Mehmed'in tek başına tahta çıkmasıyla sona erdi.</i> (TDV “Fetret Devri”)
6	II. Murad 1421–1451 · Ders A	Germiyan beyi Yakub Bey memleketini ölümünden sonra kime bıraktı?	<i>II. Murad'a (vasiyet; Kütahya böylece kesin olarak Osmanlı sancağı oldu).</i> (TDV “Kütahya”)
7	II. Mehmed (Fâtih) 1451–1481 · Ders B	Fâtih'in aynı Karadeniz seferinde Osmanlı'ya katılan, biri Candaroğulları'nın, öbürü bir Rum imparatorluğunun merkezi olan iki liman şehri hangileridir?	<i>Sinop (Candaroğulları; savaşmadan) ve Trabzon (Trabzon Rum İmparatorluğu; teslim).</i> (TDV “Trabzon”, “Sinop”)
8	II. Bayezid 1481–1512 · Ders B	II. Bayezid'in Boğdan seferinde alınarak Karadeniz'in kuzeybatı kıyısını Osmanlı'ya bağlayan iki kale hangileridir?	<i>Kili ve Akkirman.</i> (TDV “Kili”, “Akkirman”)
9	I. Selim (Yavuz) 1512–1520 · Ders B	Memlük ordusunun yenildiği ve Halep ile Şam'ın yolunu açan savaş hangisidir?	<i>Mercidâbık Savaşı (Yavuz Sultan Selim, Memlükler'e karşı).</i> (TDV “Halep”)
10	I. Süleyman (Kanûnî) 1520–1566 · Ders B	Kanûnî devrinde menzil teşkilâtını yeniden düzenleyen vezîriâzam kimdir?	<i>Lutfî Paşa.</i> (TDV “Menzil”)
11	II. Selim · III. Murad 1566–1595 · Ders B	III. Murad devrinde Takıyyüddin er-Râsîd rasathânesini nerede kurdu?	<i>İstanbul'da, Tophane sirtlarında.</i> (TDV “Takıyyüddin er-Râsîd”)
12	III. Mehmed – IV. Mehmed 1595–1683 · Ders B	Safiye Sultan'ın başlattığı Eminönü'ndeki Yeni Cami'yi hangi vâlîde sultan tamamlattı?	<i>Hatice Turhan Vâlîde Sultan (IV. Mehmed devrinde ibadete açıldı).</i> (TDV “Yenicami Külliyesi”)

ÇIKIŞ SORULARI VE CEVAP ANAHTARI

- Bazı şehirler Osmanlı'ya neden iki kez katıldı? 1402 Ankara Savaşı'nı kullanarak açıkla. **DERS A**
Ankara Savaşı'ndan (1402) sonra Timur, Anadolu beyliklerini yeniden kurdu; bu şehirler beyliklerine döndü ve daha sonra kesin olarak katıldı (ör. Kütahya 1381 çeyiz, 1429 vasiyet).
- Çeyiz, satın alma ve vasiyetle katılan birer şehir yaz. **DERS A**
Çeyiz: Kütahya (1381). Satın alma: Akşehir (1381). Vasiyet: Kütahya (1429).
- Rumeli'ye geçiş hangi geçitten ve hangi padişah devrinde oldu? **DERS A**
Çanakale geçidi (Lapseki–Gelibolu), Orhan Gazi devrinde; Süleyman Paşa.
- Menzil sistemini 1539'da yeniden düzenleyen kimdir, hangi padişahın devrindeydi? **DERS B**
Vezîriâzam Lutfî Paşa, Kanûnî Sultan Süleyman devri.
- Surre alayı İstanbul'dan Haremeyn'e hangi şehir üzerinden giderdi? **DERS B**
Şam.
- Bir kadın bânînin yaptırdığı bir eseri ve şehrini yaz. **DERS B**
Ör. Hafsa Sultan (Sultâniye) Külliyesi (Manisa, Hafsa Sultan), Atik Vâlîde Sultan Külliyesi (Üsküdar, Nurbânû Sultan), Yeni Cami (İstanbul, Safiye ve Hatice Turhan Sultan), Haseki Sultan Külliyesi (Kudüs, Hürrem Sultan). Nilüfer Hatun İmaretî, Hatuniye ve Mîhrimah Sultan eserleri kartlarda bir kadın adına yapılmış olarak geçer (bânî padişah).

TARİH ŞERİDİ · ÇIKIŞ KARTI

Fotokopi sayfası · takım başına bir tane

TARİH ŞERİDİ

Oyun sonunda takımınızın Berat'larını devirlerine göre yazın: şehir ve katılım yılı.

1 1299–1324	2 1324–1362	3 1362–1389	4 1389–1402	5 1402–1421	6 1421–1451
7 1451–1481	8 1481–1512	9 1512–1520	10 1520–1566	11 1566–1595	12 1595–1683

ÇIKIŞ KARTLARI

ÇIKIŞ KARTI Takım: _____ 1. Bugün kaydettiğimiz bir şehir ve katılım yılı: _____ 2. Katılış biçimi (fetih, teslim, çeyiz...): _____ 3. Bir eser, şehri ve bânisi: _____ 4. Öğretmenin sorusu: _____	ÇIKIŞ KARTI Takım: _____ 1. Bugün kaydettiğimiz bir şehir ve katılım yılı: _____ 2. Katılış biçimi (fetih, teslim, çeyiz...): _____ 3. Bir eser, şehri ve bânisi: _____ 4. Öğretmenin sorusu: _____
ÇIKIŞ KARTI Takım: _____ 1. Bugün kaydettiğimiz bir şehir ve katılım yılı: _____ 2. Katılış biçimi (fetih, teslim, çeyiz...): _____ 3. Bir eser, şehri ve bânisi: _____ 4. Öğretmenin sorusu: _____	ÇIKIŞ KARTI Takım: _____ 1. Bugün kaydettiğimiz bir şehir ve katılım yılı: _____ 2. Katılış biçimi (fetih, teslim, çeyiz...): _____ 3. Bir eser, şehri ve bânisi: _____ 4. Öğretmenin sorusu: _____

